

2° PV 5159 A

ההדרה

עתון לעניני החיים (גלי חיים) ולספרות (של ועד'צ)

יו"ל בירושלם וכותב על בניברוק

המו"ל: חברת "פושטייד"
(בערבוז איימונגבל)

העורכים:
אנשי שם הזקוקים למשרות

האמרה שלנו: אין לדבר העומד בפניו הלצון.

מחיר החברת רק 5 ג'ימ.

ירושלם, אדר ב' רפת א'

תרפ"א

שעורי הכתכלות של "עזמות"

תכן הענינים

מסחר—בנקאי; השקפה—מדינית; יע—בי; ידיעות
 ספרותיות—ס; קתבה—מצפת—א; ש—רן; כדור הקלם
 —ישקני; תשובות המערכת; תלגרמים; שעה אחרונה
 ציורים; שעורי הסתכלות של „עזמות“; היי!
 אל תשפח כי „פועל“ אתה!; „ורב יעבד צעיר“;
 „אינקוויזיציה“; „ועכשיו“ „לך לך“; כ„שאינן פורשין מן
 הצבור“; השד״ר הגדול א; זבי; כדור הקלם

הפרוגרמה שלנו—המערכת; לאוסישקין—אברהם
 ל—פול; אחשורוש—דרי; לויזנר; כיצד אופים „אוני המן“
 כפורים?; שפוד; משירי עס—י; קופ—ץ; חברת לפ”ק
 —מיומן המנורה—זקף גדול; חיפה—כשכיש; מלון תל-
 אביב—תשר”ק; עשרת הדברות לנשים—ד; ק—חי;
 שעורי מדע—תלמיד הגמנסיה כיפו; סמל—דרי; מ; גליקסון;
 רשמי מסע—אלתמר בן-נביא; בירושלם—נחום בן-חור;
 מסכת תענית—מתלמידי ריב”צ ודלר שליטי”א; ידיעות

מתקבלת החתימה

תרפ"א

על „הדרבן“

עתוננו יכנם בפורים שנת תרפ"ג לשנתו השלישית, מלבד לדמי החתימה ולמכירת מניית שלנו, אנו שואפים לעשות את ה„דרבן“ לראי לא נכון לכל המתרחש בוועד הצירים ובמשרדנו. אנו מנדילים מפורים לפורים את חלק האינפורמציה של עתוננו, זאנ"ש ממצייאום לנו בוריונות (רק באיחור של שבוע אחד אחר „דאר-היום“ ימ"ש) על כל המתחזה ואינו מתחזה. מלונדון, מרכז המדיניות שלנו, מביעות לנו תלגרמות מוכנות לצדך השעה מאת סופרינו המיוחדים שב לשכת העתונות שבוועד הצירים. סופרים מיוחדים אין ל„דרבן“ כמושכות א"י, מפני כי מחקנו כמפת ארצנו את „פינאק ומינאק“ הקוראים שלנו בודאי עמדו על התקון החדש שהתחננו ב„דרבן“ להדפיס את הפיליטונים שלנו כתור מאמרים ראשיים ולהיפך את המאמרים הראשיים כתור פיליטונים. הכל כדי להצחיק את הקהל ולהנעים לו את שנתו באופן זה נעשה עתוננו בכל רחבי „הארץ“ לתשמיש כריכה לדגים מלוחים. רב סופרינו הנם „מלמדים“ וכשכיל זה עתוננו ממלא תפקיד „חנוכי“ ויכל לשמש לכל מורה לאומי לספר קריאה לבתי-הספר.

הפרוגרמה שלנו

ה"דרבן" ככל בני "הארץ", רוצה קדם כל בפרנסה
 בשבילנו ובשביל אנשי

ה"דרבן" כשמו כן הוא: דוקר וחותר, נגה ונטר
 זאת מתנגדיו קובר—אוי לו לזה שנכחה
 בנחלתנו!

ה"דרבן" משמש כלי מכמא לכהנים-נרגנים,
 לקטנים-פדחנים; למפסים-אפטרופסים,
 לרדיקלים-קלים, לסוציאליסטון וכל מיני
 ליפטון; לחוות וקרדיטים, לקבוצות
 ודפיציטים, למנהלי שכירות ושוואי
 מושיבות, למקשקשי בקומקום ולבעלי
 חזמונים, למגישי קמרת (רק לא בקרת!)
 לכל מיני ויזחא הנוסעים אמריקא.

ה"דרבן" מוזיק גדול הוא בעניני חרמות וביוקוס,
 אפוזיציות ואינקביזיציות וחילות
 רבילות ומלשינות, וכל מיני רדיפות
 וצדות בשביל אלה שאינם מודים
 בתקיפתנו.

ה"דרבן" מקדיש מקום רחב לאנדרלמוסיה ולכל

לאוסישרון!

אברהם ל... פול

כפריעת ים סוף כתבתי איזה דבר... באו אגו בטענות שאני מטמטט ושואני
 מסתלק להעם וכי לא כתבתי—עצמו! אני מקבל כפריזנים, הוריתי או לה'
 שקבלתי מהם בפה שקבלתי ונמסרתו...

זה היה לפני שבע ועשרים שנה ואני יושב או בבירת העולם, הא
 בירת העולם... זה מרוץ היספיה!... תשכה-שמאלי-אם-לא-אוכריכיו!...

אבל זה אינו פענינו הפעם עם אוסישרון נדרפו לי עוד להפיש מעמים
 אחרות, כיתור נשאר בוכרוני עוד עוברת אחת עוברת טרנית המעם
 מלפני ארבע עשרה שנה אוסישרון לחיאנתו או לאי-וסמר לי סכום נכר כדי
 ליסר בו שבעה-עשר הנוני בארעני אינו וזכר עתה בריוק את נרג הסכום ורוא
 בעיניו כפר בחוכרוני חלש קצת... אבל וזכר אני שהסכום נתמזמן בידי
 בדרה ביותר במערים וכמה שכתבתי מכאן לאייתכחול כמה שחפצתי בו
 שישלח עוד כספים—בוקרי מיל סיימיש...

וזהו היום האמי יושב וכוחו כזו אז עוד כתבתי למעשים... והנה
 נשמעה דפיקה ברלת והיות שדלתהדרו לא היתה סו המשובחת ביותר
 נפתחה תיכה אחרי הרמיקה הראשונה ולפני הופיע איש האיש לא קרא בשמו
 אבל עלם הרמיקה ברלת הכרתי שלפני העשן שיש החרונו... ימתי נרדפה
 וקראתי:

אבל גם הנוצאות לעיניו במערים לא חוו להעם הנסרי, שם נתרעתי
 לחפסינסקים ולכל חרטומי מערים, וזה עוד לי הרבה כתרונם המרקום האחרים
 פתור פפרו של-ספירו...

— האמנם מכאלי מעשעוויטיש?

יש לי עוד נכסר עובדות אנדרוטיגות... סמגינות עם
 אוסישרון אבל אין פנאי להאריר אוסישרון נוסע סחר לאמריקה לחזור הם
 לסוכ את מושע הציונות ואם לא א-ג-ס ישיום בפנו מה שואבלישם?
 העסקי אנדרה ספור בא ללסרו-סרק בחלכות התישבות ויוצא לקלחת
 נגר העבודה התרבותית כא"י נוררוו נלחם גם הוא נגר ההתנת הציונות—אודר
 מיר-פענינו עיני מי רוצים הם לנקר: עיני אחרים או עיני עצמם?

ובאותו הערב ככה הלכתי עם אוסישרון לשם וזוכר אני עוברת
 אניקרוטיה אבל אופית מאד עוברת שתשאר בוכרוני עד רעני האחרונים
 אנו הלכנו יחד ונכוא עם הרהוב שיש נמצא המקום והנה כבואנו אל החתוב
 רציתי אני ללכת מימנה ראשית מפני שנוכחתו במאמר הוילי וימין ספרות
 ויבנית מפני שאו לא היתה לי עוד כל מה לפנות לשאל... אבל אוסישרון
 אמר שעלינו ללכת "סמאל" אני עמדת על רעתי והוא עמד על דעתו, אני
 ככה והוא ככה וכו' שלק ראה את החמוכה הזאת איך שני יהודים עומרים
 בלב בירת העולם ופריניום ביניהם בעזרת הודים והחטם—לא ראה המונה
 יפה מימנו!

קום, מנהם כו משה ואמר לבניאמריקה פישעם, כי סי במוד כוהם?
 וכן תאמר להם: ארץ-ישראל זופקה לחצי מליון... הורגים-לחטם!
 בכל חרש וחרש כרו יועדהצורים לא יהיה לפסה נפש לכל אלה המהתנכים
 בעלן ופלקים את מנחת.

כסוכן—וזהו דבר שאינו צריך להאמר—גבר רצונו של אוסישרון, אני
 הנני בכלל הלישחמוג ואויאונים, ובהפני עם אישהברוק הרי מובן יהייתי
 נגדו כפרעש בפני הארץ... כקצור הלכנו "סמאל" וראו: צדק הוא הדרך
 של אוסישרון היתה הנכונה ויהי לוי הברר לכל א... אבל מאו
 נשארתי בקרבי החכרה: תמיד ל"סמאל" וזהו שימש לי אחיב לסיספת כיעת
 יסור, התמארות הרדיקליים...

קשה קשה מאד היתה הפלחמה, לא כל כך בנסל יתרצו האמריקאים
 להקריש את כספם בשביל כל מיני נסיונות רפורמים של מחלפת התתישבות,
 אבל ברבות מאד ספידיר והוסיצלר מלוות אותך על דרכך, נגם הרר' פוסטוון
 אינו מסתליגיניא...

תמיד ל"סמאל" תמיד ל"סמאל" והפנינו לי יקרה אין אדם מספיד
 לעולם כסיספא שבנו...

ואתה אוסישרון, כעם-שמעאת את הדרך באותה הסיספא שבבירת
 העולם, כך מפצא את הדרך גם עתה באמריקה, על כל צרה שלא תכוא ויכ
 לשעש בתור סורה דרר כפזמות-חאפלה גם ה' ארנסקי, מגלה לשכת התעונות.
 אל תשים לב להנה השאננים ולספיהו מרנים, דפוק באנדרו הברול על
 קומת אברול—והיא תפתח.

מאז קרה לנו לעבוך וזהו חוץ ככות-תיו העצומים ואני—במנתי הרלה
 אכה—איך אומר יש חזובו כמינו תידוע של לפינמו?—אנחנו הרשנו...
 וכשלת הפלחמה האוונגראית הייתי מאושר להעמיד נגר "לפלקת" את העתו
 שעמדתי בראשו, וחייתי מעמיד ומעמיד מחסותו את העתו הזה עד אין סוף,
 אילו לא חיו תכלים מכללים אותי מפנו כאסצע תשנה...

וכשהיא תפתח—וזכרת את ברית אברהם...
 שלום! רדך עלתה!

אוי העתו שעמדתי בראשו! מדי זכרי אותך זאת בעליו נעשה בשרי
 חרודי-חרודי... קשת בכלל לצאת רעת בעלים, אבל לצאת רעת בעלי חיה קשה

אחשורוש

(מחקר הסטוריו-פילוסופי לכבוד מורים)

ד"ר י. קלוזנר

מנני וגמור: אחשורוש מלך מֶפֶש היה. 1)

והרי הדבר תמוה: מלך זה היה בעל שאיפות אימפרי-ליסטיות רחבות (שמלך מהדו ועד כוש), שהיה בעל נפש אלמריאיסטית רחבה (עשה משתה לכל שריו ועבדיו) 2) שהיה גם בעל נפש אסטמית ומקמואלית דקה — איך זה זכה לתואר-כבוד זה שלדעת כל הפילוסופים מאריסמו היוני עד הנרי ברגסון הצרפתי אינו מן המשובחים ביותר? והנה אחרי עיון רב התישבה לי תמיה זו רק ע"י זה, שלאחשורוש הסרת היתת האינמואיציה הנכונה, אדם בעל השכלה רחבה כמותו, "מתקדם" כמותו לא צריך היה להניח פורמולה מפשית כזו, "להיות כל איש שורר בכיתו". הרי מובן הדבר שהכונה היתה בעיקר כלפי הגבירות הפרסיות הנכבדות, אבל אחשורוש שפקח היה, צריך היה להבין שלא כדאי לגמרי לא כדאי לתגר בנשים, הוא צריך היה לראות באפקלריא מאירת, שיבוא ימים וכל החוקים שלו יהפכו לעפר ואפר, ודוקא הנשים תהיינה השוררות היחידות בבית ובחזן ובאספות ואפילו במשרדיהם של רבנים ישישים שליט"א בירושלים הקדושה, ובמה הטאה הוד מלכותה ושתי אם לא מלאה את רצוני המזור וליבנמיני של בעלה המלך? איש בעל עין חדה צריך היה תיקף לתרגיש בהקונ-דסיות, שהמלאךגברואל עשה לאשה מסכנה וחשובה זו שהיתה המופרזיטה הראשונה בעולם. 3)

סוף אי-אפשר לחילונים לבלי להודות, שמלך זה, אף שהיו לו שרים ועבדים היה רדיקל גמור ע"פ כל חקות הרדיקליות והתקדמות בא"י, כי רק רדיקל מתקדם יכול היה להוציא חק רדיקלי כזה על חפש השפה של כל אחד ואחד (ומדבר בלשון עמו). ואתם הלא יודעים שכשאומרים על רדיקל או מתקדם שהוא מפש, מפש ולא רשע, איך זה אלא לשבח... וסוף-סוף חוק זה של אחשורוש... תוא-הוא שעומד לנו עד היום הזה, כבר נודמן לי פעם להביע את החשש 4) שלי ביחס ליהודי א"י שלא ילמדו ח"ו להבין איזו מלים ערביות חזרתי או על דברי אחשורוש והראיתי בחוש, שיהודי "הגנן" הבא לא"י יכול ורשאי לדבר באפן חפשי רוסית (אם הוא בא מאודיסה) פולנית, אנגלית וכו' וכו' — באספות ובשעת עריכת "גלויי-דעת" — עברית או לענו לויש שקראו אחרי מלא ונחנו לי גם את שם-התואר של אחשורוש... אמרו: אין אני בקיא בתנאי המקום והנה יושב אני כבר בירושלים יותר משנה וכבר למדתי היטב את מנהגי המקום, וזה מחזק את הנחתנו, שלי ושל הוד מלכותו אחשורוש, ולא עוד, אלא שגם עם הערבים מוכרי הירקות סדרתי הדבר על יסוד החפש והשויון היינו: אני קורץ לו בעין והוא קורץ לי בעין, אני מושיט לו גרש והוא מושיט לי צנון... אני מסכם: יש יסוד פילוסופי לשתי ההנחות אפילו שמשותף היא שם של גנאי, ואפשר — של כבוד, בכל אפן לא צריך להתחשב בזה אלא כעם מפשות מפש נשאר לעולם מפש!

אבל מי יודע פבשי דרחמנא! אילו לא היה אחשורוש מלך מפש, ואילו לא היתה ושתי צדקנית ומסכנת, אז הרי ברור שאסתר שלנו לא היתה מגיעה למלכות, ואז — צמרמרת עוברת בכל גופנו — אז ודאי שההסתוריה היתה הולכת לה בדרך אחרת, ואני ודאי שלא הייתי זוכה לנהל את המלחמה הקדושה נגד "דאר-היום" ומכ"ש, שברור אצלי בתכלית הברור שהוא גלגל של המן הרשע... אבל מאידך גיסא יש שאני מתבנס כלי לתוך הפרספקטיבה ההסתורית שלי, שוקל ומעיין והוקר, ואז בא אני לידי מסקנא, שהו"ל שנתנו לאחשורוש-תואר-הכבוד של מפש התכונה בזה לא לגנאי אלא לשם לטוף וחבה, הרי סוף

1) עיון מסכת מגילה דף י"ו, השוה ג"כ: "עולם מתהוה" "בהשלה" ב"ה דף ודף.
 2) עיון רנו: תולדות ישראל חלק ב' פרק ד' השוה ג"כ: "ישתי ויהוסף לשיטת יוסף קלוזנר" שאותי בכתובים.
 3) על המעשה ההסתורי הזה עיון מדרש רבה ובהחלק השני של ספרי "יהדות ואנושיות" בדרתי זה ואכמ"ל.

4) עיון מאמרי המחוכם "חשש" "בהשלח".

מהכצק המוצק מסדרים אזני-המן מעשי כונים, בעלי שלש קרנים (רמז לקרן-קימת, קרן הגאולה וקרן היסוד) ומוסרים את האפיה ל"מפסים" הבקיאים בחסקת הכבשן הערבי ע"י פרוקלמציות ערביות, האפיה נמשכת עד שהכצק מקבל גון "אדום אדום".

את אזני-המן מוציאים אח"כ לראות ברחובות, ביחוד בתל-אביב, ומלאכת החתוך מקבלים עליהם שוטרי קרת בכידוניהם הבקיאים כחתוך אזנים ויודעים לחלק מנות יפות לאיש איש כערכו.

ה"מפסים" צועקים כדרכם הכ-הב ואוכלים את אזני-המן בחסכה, מעשה חרות, תחת מסגר בית-הסהר-הכית הלאומי שלהם—ושושנת יעקב צהלה ושמחה; בראותם יחד תכלת המכות של מרדכי.

י ש פ ד

מנהל המאפיה הקואופרטיבית "קרימת".

ביצד אופים, אזני המן" בארצנו ?

(שעור בהלכות קלקלה)

נוטלים מלא האגרת קמחא טחינא מהמרקה, "מפס" שנמחן היטב בטחנת, "אחדות העבודה" ויוצקים לתוכו מים פושרין של "הפועל הצעיר"; מוסיפים לו שירי שמרים מאגודת "השומר", טורפים לתוכו שמים שלש ביצים (המלמדות את התרנגולת), ממתיקים בסוכריות של פועלי לוינשטיין-שולמן ומוזנים בו רבע ההין מהיין שנשתכח אחרי שביתת היקב בראשון לציון, כוללים ומוללים במשך מעת-לעת עד שמעלה קצף ואבעבועות—(המהדרין מן המהדרין נוהגים לומר בשעת מעשה את המוש: נידער מיט די כורוזיאיען!)—אח"כ לשים יפה יפה ושמים את העיסה במשך זמן ידוע תחת מכבש ה"כביש" ואחר נותנים כדפוס, הסתדרות הפועלים הכללית" ומעמידים להתהמם לעיני השמש עד לידי תסיסה עצומה.

היי! זכור כי "פועל" אתה !

מיומן המנורה חברת לפ"ק (בראש מוגבל)

מעריכה א.

ק ב ל ת פ ק י ד י ס

(אולם המנהל. שלשה שלחנות ערוכים כהצי גרו עגולה ועליהם מפוזרים הכורי המנהל ובראשם ספר "התשמיש". באמצע האולם—דוכן. על הדוכן שני כסאות בשביל המנהל וממלא מקומו. על הכסא של המנהל כר נפות... מסביב לשלחן יושבים שאר חמשת המנהלים. הסוואס אה מר עומד על יד הדלת לבוש במכנסיו הרשמיים לכבוד היום.)

פ ק י ד א :

(כבו 35 שנים, נכנס ברטט ומתוה שלש קידות כלפי המנהלים) שלום! ... (רואה את הזקן שבחבורה, ננש אליו ומסר לו את תעודותיו) גספדין דירקמור! ... כ, לשכת העבודה שמעתי כי יש מקום פנוי בבנק... לפקיד! אני עבדתי בבנקים... כבודו יראה את תעודותי.

ה מ נ ה ל ה ר א ש י :

(שם עיניו לנגע בתעודות ומסרו לממלא מקומו) בבקשה לקרא בקול רם.

ה מ מ ל א - מ ק ו ס :

(קורא) ... נולדתי ברוסיה, נמרתו קומרצייסקי-אינסמן-טוט; שמשתי כמשך שבע שנים בבנק אוזב-דון... עובד אני בהסתדרות הציונית זה שתי-עשרה שנה... הייתי ציר לשלשה קונגרסים...

ה מ נ ה ל ה ר א ש י :

ולשונות, דרך משל, אתה יודע? אצלנו העוקר הן השפות, מר יחיא: כמה שפות, דרך משל, יודע כל פקיד אצלנו?

מ ר י ח י א :

(זקנו רועד) ל... בע, כן... שפות...

פ ק י ד א :

אה, אני יודע עברית, רוסית, גרמנית, צרפתית וקצת אנגלית...

ה מ נ ה ל ה ר א ש י :

Niet pour nous. (נוחו ולוחש לממלא-מקומו) : politique...

ה מ מ ל א - מ ק ו ס :

(עושה בשפתיו העויה הולנדית) מ—מ—מה! ופר—סית, ארוז—ין—יוד—ע?

פ ק י ד א :

(מתבלבל) לצערי לא... לא השבתי שיש כאן צרך בדבר,

י. קופ-ין

משירי עם

(בנגון עשר הציונים היינו)

עשרה פקודי-עמ' צ' היינו, בלי דאגת פרנסה ואשה

אחד נכנס לועד הלאומי ונשארונו משערה

המקהלה: אוי! סילמן עם ליהודים- שירמן עם התוף

רדו, קטנים מעל הקמה ונקדד רקוד טוב!

משערה מנהלי מחלקות היינו משפחתנו די שמנה

אחד נסע אמריקמה ונשארונו שמנה

המקהלה: אוי! סילמן וכו

שמנה פועלי, גביש, היינו, לא אכלנו לשבעה

אחד נכנס לבית חולים ונשארונו שבעה

המק. לה: אוי סילמן וכו

שבעה ב-סנקף היינו בנינו היתה אשה

אחד נכשל ב-ארצנו ונשארונו ששה

המקהלה: אוי! סילמן וכו

ששה צידים היינו ולשנלר יש חורשה

אחד נתפס ב-ארנבתו ונשארונו חמשה

מקהלה: אוי! סילמן וכו

חמש גננות היינו עברית ב"ח לא נדע

אחת סו"ס התחתנה ונשארונו ארבע

המקהלה: אוי! סילמן וכו

ארבעה בנים היינו בנגדנו דברה תורה

ושני הבש ירמלקה ונשארונו שלשה

מקהלה: אוי סילמן וכו

שלשה בטלנים היינו מאודיסא, וילנא וירושלים

אחד נטבע במי השלח ונשארונו רק שנים

מקהלה: אוי! סילמן וכו

שני קטנים היינו ננס וגם נמר

אחד היה ל-קלם ונשארוני אחד

מקהלה: אוי! סילמן עם ליהודים- שירמן עם התוף

רדו, קטנים, מעל הבמה ונא לקם הסוף!

מ ר י ח א :

(וקננו מורעז) כאן במדינת אחשוורש מחויב כל אדם לדעת פרסות,

ה ש ל י ש :

מעלים! רק פרסות... (מלחש לחברו בערבית: הרא מסקובי!...)

ה מ נ ה ל ה ר א ש י :

(מתרומם ממקומי מניע במטפחתו ומעמיד פנים של רחמינות) אדוני, יראה לצערי דרך משל ע-ע, יש לנו כאן ב"ה הרבה מנהלים יש לנו משפחה גדולה, אני... בני... ע... יש לנו כבר דרך משל, שבעה מנהלים ביפו בלבד, אנו עומדים לפתח בקרוב סניפים בשושן ובשאר ערי פרס, אדון יתכונן לעת-עתה, ואחר-כך, נראה... אהמד!

(הקוואס נגש ולוקח את הפקיד בורעזו ומוציאו מן החדר נכנס פקיד ב')

פ ק י ד - ב' :

(צעיר כבן שבע-עשרה שנה, שחרחר בינויור מוסוע) אני, "רוסה" להיות אחד "קומטבל" ככאן, אני למדתי כאליאנס... אצל ענתכני... אני יודע בטוב ערבית, הם לשון פרנסי, למדתי אריטמטיק, גיאוגרפי והיסטוריא-די-פרנסי...

ה מ מ ל א - מ ק ו ס :

כמה התעסק ה א ד ר ב' אחריו עזבו את בניס.

פ ק י ד - ב' :

חיותי פקיד בשמין-דיפוד אחת שנה.

א-ח-ד מ-פ-ר-ח-י ה-מ-נ-ה-ל-י-ם :

ובמכונה אתה יודע לעבד?

פ ק י ד - ב' :

במכונה? — כודאי! בשמין-דיפוד יש הרבה מכונות, הכל אני יודע! (זורק עין לשלישי)

ה ש ל י ש :

(מלחש בקול רם לחברו: שאמר אל-יולד!... בן-אחות לחכם-כאשי...)

ה מ נ ה ל ה ר א ש י :

(כחשאי למלא מקומו) נראה שזהו צעיר טוב, שקט ומבין... (בקול רם) טוב! תבוא מחר, תתחיל לעבד, דרך משל, תתקדם... כלילה תלך לישון... לא צריך ללכת לאספות, תהיה למנהל... תהיה מנהל, (למ"מ: מה דעתך, אדון ממלא מקום?)

ה מ מ ל א - מ ק ו ס :

(אל הצעיר) תבוא מחר בשמנת, תתחיל לעבד... אחרי-כן נראה מר ממוכן יראה לך מה לעשות, בדבר חמש-כרת נראה... (פקיד ב' יוצא).

(פקיד ב' יוצא ובמקומו נכנסת ברשרוש עלמה כבת עשרים. בין המנהלים תנועה. פרחי המנהלים מתקנים את כלוריותיהם ועושים את שפתם. המנהלים הראשים מרכסים את הכפתורים, הקוואס משיבוע נחירה ערבית ומגיש לה כסא).

פ ק י ד - ג' :

(ננשת להדוכן, מוציאה מילקוטתה כרטיס קטן ומגישה אותו להמ"מ. הלז מעיף עין חליפות בקלף ובעלמה ומוסר את הקלף להמנהל הראשי).

ה מ נ ה ל ה ר א ש י :

(מתרומם מכסאו) הגברת היא אחות הדי' דלפנסון מלונדון? אה! אני מכיר אותו! הגברת רוצה משרה אצלנו: כן, דרך משל, הגברת יודעת לכתב א, א, אנגלית... אני עצמו צריך למוזכיר... הגברת תעבד פה בחדרנו, כן, דרך משל...

מ פ ר ח י ה מ נ ה ל י י מ א' :

(המכונה על הפנקסאות) הפנקסאות אינב ^{jour} אני יקוקים לפקידים...

ה ש ל י ש :

אנו צריכים עתה לעוזרת בקופה... (אל העלמה) מאדמואזיל יודעת כטה צרפתית?

מ פ ר ח י ה מ נ ה ל י י מ ב' :

(המכונה על הכתבים) גם בקורספונדציה יש צרך בפקידים!

(המנהלים מתוכהים ביניהם ברעש. כל אחד כחם מוצא צרך בהעלמה. ההמולה מתגברת מרגע לרגע. בדלת מתראים ראשי הפקידים הננהלים. הזקן יורד בין הדוכן ותוחב ליד העלמה את ספר "השמוש" שלו לאות התקבלותה בתור פקיד. על יד הדלת נשמעת נחירה ערבית...)

(המסד נופל)

מערכה ב.

(חדר ההנהלה. המנהל הראשי יושב על כר נפות... לקוחות ואורחים סתם נכנסים ויוצאים).

א ו ר ח א' :

טפוס של יהודי מאוקריינה, מעירה קטנה; ניכר שהוא מן העולים החדשים. כתבלבל קצת על יד הדלת ואומר: — שלום!

יסלח לי... עשרים אלף לירה... דרך משל, היודע כבודו מה זה עשרים אלף לירה? (מתקרב להצעיר ולוקח אותו בזרועו) אני מכין את צרכי הפועלים, דרך משל, אני גם כן פועל... למה אני יושב כאן ומקבל כסף? כל אחד עוסק בעבודה שלו... אני עושה תמיד הכל בשביל הפועלים... אבל-אבל יש לי פרינציפ לא להלוות לאגודות ולמפלגות... אם כבודו רוצה באפן פרטי, הלוואה של 25 לירות, דרך משל, אתן לו בכבוד גדול, אני ג"כ פועל... כל אחד צריך לכסף, כן, מה שם כבודו? אחמד! חלי בידושי ממוכן!

(ממוכן, מפרחי המנהלים, נכנס והמנהל הראשי אומר לו בקול רם): תעשה שטר למר ששר על עשרים וחמש לירה, ותרשם זה (משפיל קולו קצת) בחשבון Expenditure

אורה ג'

(קצת מגושם, כנראה אכר) גוט מארגען! איני מכין, אדוני המנהל, למה עושים עמי פתאם, גישעפטיג? רשמתי אתמל הלוואה על כך המשים לירות ואמר לי היום ה, מאכער" שלכם שלא נותנים, מה זה? כלום חדלתי מהיות בטוח על המשים-לירה? (מתרגז מאד).

המנהל הראשי

עה... עה... כן יסלח... דרך משל, הלא יש גבול לכל דבר, רק זה עתה יצא מפה כ"כ הפועלים... הלא ראת... והוא, דרך משל, דורש כי יתנו הלוואה מסך עשרים אלף לירה... (גוחו ולוחש לו) ומה לעשות עם הפועלים? הלא עכשיו זמנם, רופיג, זעד-הצירים... אתם-אשמים... למה אתם שותקים? הם יחריבו אותנו!

אורה ג'

(מתרגז מאד) אבל אני איני מבקש עשרים אלף לירה, אני מבקש רק ארעמע-פיפציג פונט... ורק עד-הגורן...

המנהל הראשי

(מתרנן קצת) כך, תראה, דרך משל, אני הויתי על צדק, אבל המועצה החליטה בשלילה... מה אני יכל לעשות?... תרשם עוד פעם, מה שמך?... טוב, תרשם עוד פעם! שלום, שלום! (אורה ג' יוצא).

אורה ד'

(הקוואס מפנה לו דרך בירת הכבוד, כנראה אפנדי).

המנהל הראשי

(קופץ ממושבו ורץ לקראת הבא ומושיט לו שתי ידיו) סאידי, סאידי! אפנדי... קיף חלק?... תפדל, תפדל, דרך משל... אינשאלאה מבסוט?... אינתי מבסוט, אנא מבסוט... (האורה יושב ואחרי כל הקידות הנהוגות הוא מוציא שטר מצלחתו) אה!... קומביאלה... קומביאלה!... דרך משל, טאיב, טאיב... כולי סנדוק מינשאנאק!... (מצלצל בפעמוז) אחמד! חלי ביושי השליש!... (השליש נכנס, מסביר פנים לאפנדי ולוקח עמו את אורה ד').

אורה ה'

(נכנס צעיר צנום; ממלבושו ניכר שאינו מן העשירים. המנהל מעמיד עליו פנים של תמיה) אדוני... אני באתי לבקש ממנו-טוב, להלוות לי... שלשים לירה לזמן שלשה חדשים ולשלם קימעא קימעא...

המנהל הראשי

ע, ע... אנחנו לא יכולים להתעסק בענינים

המנהל הראשי

שלום! קומן-סא-ווא? ווי איז ראסי? כן, דרך משל, יש, במה אוכל לשרת את אדוני?

אורה א'

(מבולבל קצת) אני, כן, מרוסיה, כלום יש עכשוו רוסיה בעולם? חורבן ולא כלום! אני הייתי בעל-בית הגון בעירה שלי, באו הרשעים והחריבו את ביתי, באתי לא"י, הייתי תמיד ציוני נלהב... לא עברה שנה בלי שקל... אני יכל להראות לו... (עושה תנועה להוציא מכיס נגדו) כלם שמורים אצלי... עברתי סוף סוף כל מדורי גהינם עד שבאתי לארצנו הקדושה וביניתים כלתה הפרומה מן הכנס...

(המנהל הראשי מתחיל מויעל... הממטחה שבידו מתנועעת בכנפי טחנת הרוח).

אורה א'

איני בא הילכה לבקש נדבות... אמן אני בהרבה מלאכות-יד, יש לי פנטם על משהה לנעלים ולזקנים לבנים, יודע אני גם לעשות דרבנות לחמורים... אילו היו ביד... (מציין לעיני המנהל) כחמשים ליבוראות?...

המנהל הראשי

(מפסיקו) אבל א-א-א, דרך משל, הלא, הלא אנחנו בנק, בנק... זה לא ועד הצירים, אדון ילך ל-ל-לשיינקין דרי רופין, הם שנוורים להרבה כסף מכל העולם, אנחנו דרך משל, צריכים לשמר את הכסף, אנחנו בנק, אנחנו יכולים לתת רק נגד בטוחות!

האורה

אני... אני יכול לתת לכם בטוחות, נשארו לי כעשרת אלפים רובלים, שיש בהם גם שני אלפים ניקולאיבסקים ואלף קרינסקים...

המנהל הראשי

(בהתרגנות. המטפחת מוסיפה להסתובב) יסלח, דרך משל... זה לא, זה לא בטוחות! יסלח... יראה, רובלים יש לנו כ"ה הרבה משלנו (תוחב את ידו לאורה) אין לי זמן, א-א-אדוני רואה, זה בנק, זה לא ועד-הצירים... שלום! שלום!

אורה ב'

(כ"כ הפועלים, צעיר לבוש הולצה והגורה סביבה, נכנס בעזות ויושב על כסא). הענין הוא כך, אני בא בשם הסתדרות הפועלים הכללית, בודאי קרא אדוני את שמי, בקונטרס; יש לי מנע ומשא עם כל הגדולים, מאחד מהם גם נתכבדתי בזמן האחרון במכת לחי... (המנהל הראשי מרטט קצת) ובכן, הענין הוא כך: אני מקבל תמוך את התקציבים בשביל המחלקות והיות שבחדש האחרון נתעכבו הכספים מאמריקה, החליט הועד הפועל שלנו שהכרת לפ"ק תתן לנו, כלומר תלוה לנו עד בא הכסף מאמריקה. כך עשרים אלף לירה, אנו יכולים לתת לכבודו שמורות של חברי הועד המרכזי בערבות של "המשכיר"...

המנהל הראשי

(קופץ ממושבו כנשדך נהש) ע-ע-ע... מ-מה אדוני מדבר? דרך משל, חברי הועד המרכזי הנכ אנשים טובים-טובים מאד, אבל-אבל, יסלח לי, את-את-וה, "משכיר"...

אוהב אם מהללים אותי בעתונים... טוב, יכנס פעם אלי
 בערב ונשתה כוס תה... כבודו רוצה בשלשים לירה, אחמדן!
 קרא הנה את האדון ממוכן!

(ממוכן נכנס. והמנהל הראשי מוסר לו לתת הלואה לאורח
 ה' האורח ה' מנהג ויוצא; עד שלא הספיק האורח לצאת, נכנס
 פקיד אנגלי.)

ה מ נ ת ל ה ר א ש י :

(מתבלבל ופזויע: הממחטה שכידו עוברת בשקידה;
 נשמעות קריאותיו:) היי-דו-יו-דו? ... יעם! ... דרך משל, je me
 remember... אחמדן! קרא הנה את הממלא-מקום! (וכשהמ"מ
 מתעכב, עוזב המנהל הראשי את ההדר ומשאיר את הפקיד לבדו).

(המסר נופל)

התרנגול מופיע על היריעה:

ל ה ת ר א ו ת !

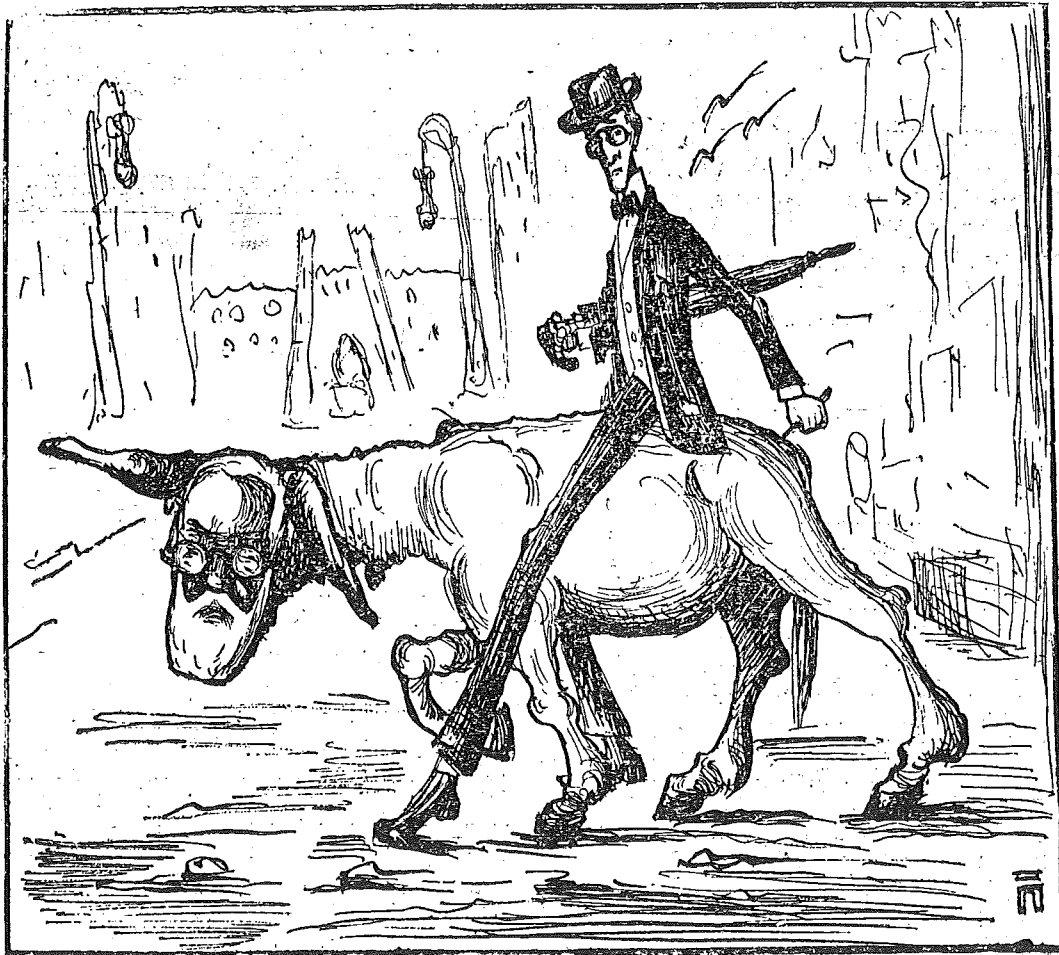
זכך גדול.

קמנים כאלה... זה בנק!... אדוני בודאי יודע, דרך משל,
 שיסדנו קופות מלוח, אגודות משוטחות, שם מלויים לכלם...
 אנחנו, בנק, אנחנו צריכים לעסק בעניני הישוב, דרך
 משל, בא- הפועלים ומבקשים הלואה של 20000 לירה...
א ו ר ח ה :

אבל, אדוני, אני לא הייתי ממריד אותו לגמרי, אבל
 בטח יודע כי פה באיי צריכים לשלם שכר דירה למפרע...
 אני אשלם קימעה קימעה... אני מרויח... אני עתו נא...
 יראה אדוני (מוציא גליון של עתון מכיסו).

ה מ נ ה ל ה ר א ש י :

אה!... כבודו כותב בעתונים? בבקשה, ישב! דרך
 משל, למה לא יכתב כבודו על-על הבזבזים שהם מבזבזים
 את כסף הלאום? הלא הם מחריבים את הישוב... יראה
 כבודו... דרך משל, אילו היה אחד מהם ממונה על המוסד
 שלנו, אז לא היה נשאר ממנו שריד ופליט... אנחנו איננו
 מדברים, אנחנו עובדים... יראה, דרך משל, כמה מכתבים
 אנו שולחים ביום אחד, אני מראה זה לכבודו סתם, אין אני

ורב יעבד צעיר

בועד העיר בחיפה

כ ש ב ש

היו"ר פותח את האספה ולפני תתו דין וחשבון הוא מקריא את ההקדמה הזאת: (לחן אשר עדתי קינה).

אשר עדתי	כעת האספה	ורובם חסרים	ואת מכה מריה
בשמנה בדיוק	תתחיל האספה	ואין קול ואין עונה	כסביבה דומיה
ואיה הוא דיון	ואיה הוא יוסף	לא כא בראשונה	ולא בשניה
ואיה מקומם	של יצחק ושלמה	ההוא עם תלמידיו	וזה בקומיסייה
ואיה עבודה	והברי הועידה	של התמיכה	לעדה עניה
ואיה אהרן	אחרון אחרון	ליל מטר ושלג	עסוק בשתיה
ואיה פלוני	ואיה אלמוני	שאלת המזכירות	שאלה הומיה
ואיה הקציבים	וגם השוחטים	שועת עניים	במרומי עליה
ואי התערכה	גדלה ההוצאה	וירדה ההכנסה	לשאול תחתיה
ואיה התקציב	דפיצט ומשבר	וכלם שואלים	סיעתא דשמיא
ואיה החברים	לבחירות מעמדים	לנחול שם כבוד	ולחם פניה
ואיה ואיה	העסקנים הצבורים	יעבדו שכם אחד	עבודה פוריה

והבר הועד מהספרדים עונה אחריו:

(שנאנים שאננים, פיוט כיום כפורים וכיום פורים.)

— כספניים ו"נוה-שאננים" כסוסים יעפרו, שעמיהם, ובעיטותיהם, על הספרדים ידברו, מול יוסף ושלמה בוזגלו, יקללו, ונבוזו, זה לזה, לחלל שמנו יאהבו, חבו לנו עצה בני ועד העיר חבו.

— שתי חיות עליות, הללו-שלום הנקבע, וספרדים נאספים, במשרד אלכסנדר המשבע, בן-שבת ירטן, וחבובה יאמר ובכך, יסדרון מחאות ארבע, חד לפועל הצעיר, וחד לועד העיר, בתקף וכעו ינסחו, ולדאר-היום, מאמרי איום, חיבב ומיד ישולחו.

חבו לנו עצה בני ועד העיר חבו.

— וראש "נוה-שאנן", בעל הזקנקן, עומד ב"הדרת-קדש" לתלפיה, קרא לאספה, אספסופה, לכנין בתים בחיפה, ולספרדים, ואפילו החרדים, החלט פה אחד אל יתערכו.

חבו לנו עצה בני ועד העיר חבו.

— ופלנט אברהם, תקף אותו זעם, וייבו לראש ולמזכירו, ויען יעקב, העקב, אין דירה רום ולא תחתיה, ומה ל"בית-וגן", ו"נוה-שאנן", כי אלינו יקרבו.

חבו לנו עצה בני ועד העיר חבו.

— סמכמיות, כגוריון, התנפל ב"דאר" כסער, ואת חוטימסקי, שותה ה"וויסקי", הפילו בנהר, ובצוחה, בקש סליחה, ואמר איה, מקום אחיה, ובתחנונים, שונים משונים, בתשיבה כלם שבו, חבו לנו עצה בני ועד העיר חבו.

ידיעות מחיפה

(א) הרשות נתנה למלוים ללכת לפני ארון המת או אחריו אך לא בתוכו.

(ב) לקבל חברים רק אלה הקרואים בשם "חיים" שע"י סגולה זו יבלע המות לנצח (הצעת הספרדים).

(ג) הקרקע בבית-העלמין אינה נתנת לכל נפטר ונפטרה אלא עפ"י גורל, כדי למנע בעד ספיקולציה, בקרקעות (הצעת אנג' העבודה).

(ד) על הרבנים והמספידים מטעם ועד-העיר להספיד כל נפטר בלי יוצא מן הכלל, אפילו בורגנים. (הצעת המספידים).

(ה) הרשות לכל נפטר לגאם את נאום הפרידה לפני קבורתו רק בעברית ובמבטא הספרדי דוקא (הצעת מר בוזגלו).

(ו) לבלי לרחץ את המת במים קרים מפני מחלת האינפלור אנציה שנתפשטה בעיר (הצעת רופאי "הדסה").

— באגרת הנשים נתקבלו ההוספות האלו ל"התקנון" שלהם:

(א) אשה יפה בוחרת ונבחרת.

(ב) אשה קטת חמישה שנה ומעלה אין לה זכות בחורה (מיוסד עפ"י מנהג תל-אביב).

(ג) לאשה מעברת אין לה זכות פסיבית ולא אקטיבית, כי תרי קלי לא משמעתי (מיוסד על הדיון של "כפרות").

— תלמידי בה"ס שנספחו לאגרת "צעד בעלי-החיים" פנו למרכוס בשלש הצעות אלו לטובת המורים:

(1) להפחית את מספר השעות בעבודת ההוראה.

(2) לשלח להם את המשכרת בזמנה...

(3) להוסיף עוד שני ימים לטיול בשבוע.

התלמידים בטוחים ששלש הצעות אלו תקובלנה.

— נוסדה כאן חברה אנטי-אלכוהולית: למנהל החברה נמנה א. ש. פרידמן, לסגן ח' יוסף קרול ולמזכיר מר ש. טויסטר.

— סוכנו המיוחד מר בשבש, הודיע לנו בשח-דחוק:

— מחלה נוראה פרצה בעירנו ותקפה את ועד-העיר. מועצת הרופאים נקראה ל"קונסוליום" ובאה לירי מסקנות אלו: "הדר" י. מ. שפירא (מ"הדסה") גלה את המחלה ברגלים שאינו הולכות, דר' נורמן באצבעות שאינו מצביעות. הדר' ה. יפה גלה במעים מין פצע וחבורה מסוכנה השם Pantada Arbeitium ודר' סולמון בוזגלו קורא לזה בשמו הצרפתי: "אונסטרוקסיון". דעתו של הדר' יפה הכריעה והרופאים נתחו את החולה באפן מוצלח. מצבו של ועד-העיר הוטב והוא מתהלך קצת.

— מלחמת הבחירות החלה בכל תקף. הועד הומני הספרדי הכריז-אבטונומיה גמורה ושלח אולטימטום לועד העיר המאוחד. הכרות האבטונומיה נעשתה בטקס רשמי: בבית"כ "אליהו הנביא" לא נאמרו "תחנונים". דגלי ספרד הורמו בכל הגזרות, דיון יתחלבש רדינגוט ודון אליה וואנו חבש צילנדה, דהוב שושן (שם רחוב היהודים בחיפה) צהל ושמת. מושל העיר וראשי הדתות בקרו את ראשי הפרויוריאום של הועד הספרדי ויברכותו על האבטונומיה.

ועד העיר המאוחד ממאן להכיר באבטונומיה זו ומעתיך כי היא מתנגדת לחקי האחרות של העדה. חסיניורים יהודה לוי ובנו יצחק נהון, כלפון, האחים בן-ישבת נספחו למחנה האחד. דהוב שושן נבחר.

— באספה כללית שהיתה פה בהשתתפות ב"כ מכל חוגי הישוב דנו ע"ד יסוד חברה-קדישא בעירנו. נתקבלו ההחלטות האלו:

מלון תל אביב

עשרת הדברות לנשים

ד. ק-חי.

א. אנכי בעלך אשר הוצאתיך מבית אביך, מבית עבדים.

ב. לא

יהיה לך גברים אחרים על פני תעשי לך פסל צעיר וכל תמונת גבר אשר על השמים ממעל ועל הארץ מתחת.

ג. לא

תנשקי להם לא תעגבים, כי אנכי בעלך.

ד. לא

בעל קנאי פוקד עון האם על הבנים על שלושים ועל רבויים לשונאי, ועושה חסד לאלפים לשומרי מצוותי.

ה. לא

תשא את שמי לשוא כי לא ינקה בעלך אם תשאי את שמו לשוא את חמיך ואת חמותך למען יאריכון ימיך בבית אבותי.

ו. כבדי

ז. לא

תלחשי באזנים!

ח. לא

תקרצי בעינים!

ט. לא

תתמוזי בחולות, וכיער שנלך.

י. לא

תחמדי בעל רעיתך ועבדו ושורו וחמורו וכל אשר לרעך.

שעורי מדע

(שעורי הר"ר ס-1 בתנ"ך)

..... "והיה תחת כשם מק יהיה" העמדתם, חמורים, על הזרות שבמלים האלה? איזה קשר ואיזו שיבות יש להמלים "כשם" ו"מק"? דבר זה מתפרש יפה-יפה רק ע"פ דברי ולהזון. כאן, חמורים, נפלה שגיאה ע"י מעתיק בור שלקח מלה אחת ועשה ממנה שתים, באמת צריך לקרא: "והיה תחת בשמק יהיה". זוהי מלה רוחית Basmaek שפרושה נעל, והנביא רוצה לאמר, שכנות-ציון המתנגדות כל כך במלכושיהן השחצניים, סופן להיות מדרם תחת הנעל של בעליהן, כמו שנוהג לאמר הערבי: "תחת איל סורמא..." אלא שהמעתיק שלא היה כנראה ברומיה ולא הכין רוסית הפרוד בין הדברים ויצאו לו "כשם-מק" במקום "כשמק".

תלמיד הגמנסיה ב"פ

אזרח.—דבר הבטל מן העולם.

אהדות-העבודה.—לא הא ולא הא. foree.

אדם גומרלי.—לא היה ולא נברא.

אחריות.—פסוק ב' של שיר-השירים.

אינטלגנציה.—מלה לועזית שאינה ידועה לרב חמורים.

אינספקציה.—הוצאות שונות.

אגרנום.—כותב כאמרים והולך "בדרך" כל העולם.

אספת עס.—תלמידי בתי הספר.

בחירות נעלמות.—בחירות שנעלם מכל חי-מתי היו.

בחירות חשאיות.—גומרים בחשאי! אני כד ואתה כד.

בחירות נקודיות.—יצירת "נקודה" בשביל הנבחר.

בעל-בית.—כנוי של זלוול בת"א.

בנק.—כנ"ל.

בית-חולים.—מוסד סגור בת"א.

דו"ח כספי.—דבר לא חלק.

דו"ח מעשי.—מעשים שלא יעשו.

הכעת תודה ואמון.—לשון "סני נחור".

ישיבה.—שתית תה.

לקויים.—גנכות.

מוזכר מעשי.—בעל שתי קומות בתל-אביב.

מוסד צבורי.—קטרת שבעשרת את בעליה.

מפ"ס.—בריה הנוכחת.

מתקדם.—קנדיט לבחירות ואינו נבחר.

מתנדב.—משכרת בלי גבול.

ועסקנות.—פרנסה.

הפועל הצעיר.—עין אהדות-העבודה.

קמיון.—פטורין לפקידים והוספה למנהלים.

רדיקל.—רועה בלי חליל.

שכן.—משכיר חדרים ב"נזקל.

תקציב.—דבר ש"עובדים" עליו.

רשמי מסע

ירכתון מדיני

כתבו בסערה בוקית אל-נפסקת

כן, עזבתיה, את ירושלימנו היקרה, את בירת ארץ-ישראלנו הנחמדה, כן, עזבתיה, את ארצתנו האל-שנית, הנפלאה בעבריותה, עם שמייה הספיריים האל-קציים, עם אורה הכשמי, המשכר, עם שדותיה המפורחים בפרחים ומאולנים באילנות, עם לילותיה המיורחים במכתצחק שבירחים והמכוכבים בכספיים שבכוכבים.

באשר אמנם הוכרתי לכך ע"י ידידי הדאר-יומיים, כי דאר-יומיותי ו"סולל"ותי רק, הם המה שקראו לנסיעתי זו העל-כרחית והאל-מחוכה, מירושלימם המפוארה והמבריקה של אברהמנו ומשהנו ללונדונם האנגלית של לוד גורג'י ובלפור.

אולם נחמה אחת למף למפתני בצאתי, כי לא לארץ-ימים אסע ונסיעתי תהיה הדשימית רק, חציה ימית וחציה יבשתית.

ולב מי לא ישמח להתימם חדש כים-תיכוננו המשתרע עד אפסי מרחקים ומתפנק באל-קציותו התכלתית ובהשתובבותו המשכרית לעיני הזהובה שבחמות המזרחיות בחרפויותה? ובני-מעיו של מי לא ישנו להת, "יבש" חדש ימים באיטאלייתו היפהפיה של גריבלדי ובצרפתה האצילה של המלכה איגינייה?

בלילה מיורח ומכוכב אחד הת, מכנ"תי...איפוא במכונתם של "דאר-היום" ו"הסולל" ואסע לתחנתה של ירושלים, התרכבתי במחלקה ראשונה, התמקמתי בתאי ואחל להתקטר-במקטרת הבריטית, או אז נתקה הרכבת ממקומה והתחילה להתגלגל על פסיה הברזליים-הירושלמיים במהירות סחרחרתית וכשחילנתי את ראשי הארץ-ישראלי כהלון הרכבתי להעיק בעיר מולדתי היבוסית את האהרונים שבמבטי הגעגועיים, נתפרץ מעיני העבריות ים של דמעות לזהבות, אשיות, תנוריות, אחר שמנה שענת ושלישים וחמש דקות רק, עם בקר בהיר ואל-מעונן הגעתי יפואה, זו יפו השרנית המבת-צחקת בתכלת נמליותה הים תיכונית, כאשר אמנם אותיום הסתפנתי באיטלקית שבאניות שהיתה מדוגלה פדגל שלש-צבעי וממולחה במלחים אל-מספרים, או אז עליתי בפעם האחרונה על מכסה זאת האניה המתרוממת באויר בתרניותה הנהדרה, ובלב מורתח מרב התרגשות ארץ-מולדתא ורקתי כלפי החוף המנומל את

סמל

הקרן הקימת לישראל היא יותר ממוסד וכלי-שרת; היא משמשת לנו סמל-סמל לכל עבודתנו בארץ.

אין זה מענינה של עבודתנו בארץ להחיות צורות-חיים גובלות שעבר זמנן ואין בהן כח עוד לפרנס תרפ"ט פקידים וממונים, אבל מענינה היא ליצור גשמה יוצרת ברטט של יצירה בשביל יוצריה-יצוריה שבאו לבאן באנית, "רוסלן".

הפרופיסור שפירא ושאר המיסדים של קרן-הקימת חשבו אמנם, שקרן זו תשמש בשביל קנין קרקעות וישוב הארץ, אבל להאנשים האלה חסר היה רטט של יצירה ולא זכו להעשות שותפים ביצירת ערכין חדשים.

קרקע-הלא קרקע-בתולה היא ואין יצירה נוהגת בה, ולכן מסלקים אנו את ידינו מרכישת קרקעות ויוצרים מרסות בדילב ויערות-עד בבן-שמן ועל הכרמל, שזהו "מחשוף המעינות העמוקים הבוקעים ועולים משכבת הדורות להחיות לכה של אומה ולהדש את רוחה..."

קרן-הקימת התנדפה בידי מחלקת ההתישבות של ועד הצירים ונעשתה ל... סמל...

ואוי לו למי שיעז לננוע בסמל זה של עבודה! ד"ר מ. גליקסון, "אינכ"ו יצירה"

"ארצנו" נגד "שבתנו" (ה. ל. ז.)

לא התעמדנו זמן רב גם בפריא של קלימנס, המתנגדת על גדות הסינה בצרפתיותה האמנותא החדישה, במהירות ברקית אצנו בריטניה, ולעיני השמש הצהרימית הכהה בצפוניותה האנגלו-סכסית—הנענו סוף-כל-סוף לדובר המתנמלת בימותה הלמאנשית, או אז קרה מקרה אל-מחוכה באמת, גורא בהפתעתו המדהימה, המשניקה והמאכזבת,

כאשר אמנם, רק דרכה כף רגלי העברית על החוף המנומל ובקשתי להתמזרח ולפנות אל הרכבת אשר תשאני ללונדון הליד-גורגית, והנה התעמד לפני האנגלי שבפקידים — איש אל-מוזקן ואל-משופם המחורב בחרב פלדית גדולה—ויעכבני בידו הכל-כחית ויקרא אלי בכל כח גרונו הבריטי: „עד-פה תבוא ולא תוסף!“ ובהציצו בעיניו האנגליות בתעודתי הארץ-ישראלית, הוסף לרטון בין שני האל-ציוניות: „אין הממשלה הפואאית מכירה בתעודות כאלה, אנא להודנב!“

השמעתם? מיד הזניבני בגורא שבזנכות: בולגרים, הרשחורים, אוסטרים ועוד עומדים שם במשך שעות ארכות—אלכחיים בלאמיותם, או אז נשתקתי בהרהורים מרים ומדכאי-נפש. כאשר אמנם, הלזה הקדשתי את מיטב מרצי העבריים והתלהבותי העתונאית-הבחרותא בכדי להלחם לטובת אנגליתם הבריטית של בלפור וקורוזן? הוי לויד-גורגינו המווזר, איפוך? מדועך לא בא בכל-כחיותך האנגלו-סכסית הבלפורית לעזרת ארץ-ישראליותי המזונכת באין-אונזימה בגורא שבזנכות הדוכריים? ומדועהו קיים זה ההבדל הארור שבין התנהגות הממשלה הפואית ובין זו של הממשלה השמית, הארץ-ישראלית?

או אז החלטתי, ויהי מה, לכטל את ההבדל האל-ישר הזה בכל האמצעים ש„בדאק-יומו“ ו„סוללי“ ימסרו לרשותי ולהלחם בו בכל לבי, בכל כחי ובכל נפשי הארץ-ישראלים — עד רדתו,

ראשית מעשי היה לאלחט מכרק מרקנאוי לממשלה הר-הזיתיםית, הלא?

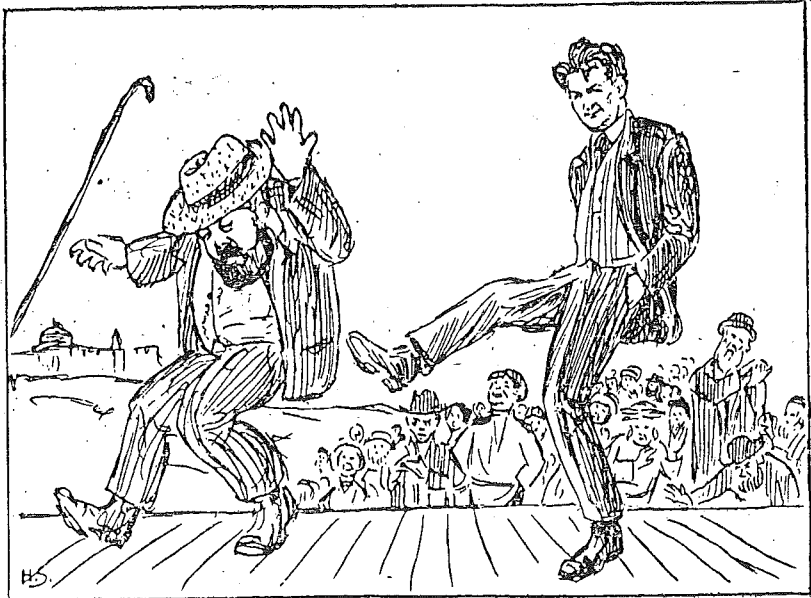
אלתמר בן-נביא
שנה ר' להצחרת בלפור.

המחנות הפרידתיות האלה: „שלום רב לך, ארץ-ישראלית היקרה! שלום רב לירושלימך היפה ולהר-זיתימה! שלום גם ליפואך הנמלית! להת...!“

באל סבלנות אל-קצית התחופה-אניתנו בגמלה המבריק של אלכסנדרית מצרים הוגלולית, או אן, כרדתי על החוף המרוצף ובידי מתנוססת לתפארה תעודת-מסעי הארץ-ישראלית-בריטית-סמואלית, קראתי בכל כחיות גרוני הירושלמי: „איפוכי, ארץ-ישראלית החמודה? מדועך מתרחקת ממני?“

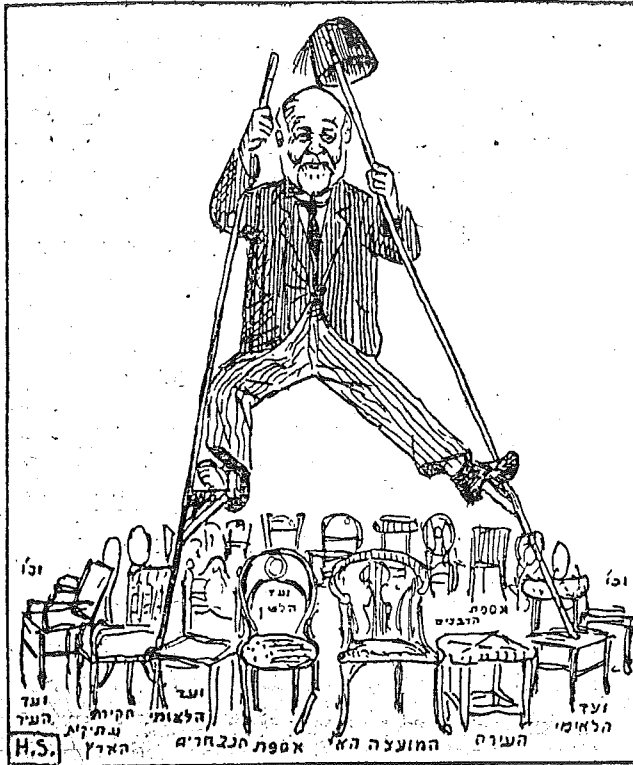
מדוע? במצרים המפוארת, הפורחת בזמן העכשווי, לא פחות ממצרים של הפרעונים הקדמונים, לא נתרצתי לשהות הרבה, אמנם נילוסה הקסימני, גם קהירה משכה את לבי בקסמי קסמיה; ואולם הפעם לא יכלתי להנות כל צרכי מחמודות הארץ הכדיוית, שלשה ימים וחצי רק התמלנתי בנפלא שבמלונות, הידעתם מדוע? שאלו-נא את וגלול ויגדכם בפיו המצרי, כאשר אמנם מצרימו בעכשויותה היא כלה כמרקחה, כל גרון מטרטר כחצוצרה תנו חפשי! כל פה מריע; הכו חרות! וכל האוירה המצרית מכת-קלת אחריהם: הלאה מילרנה של בריטניה!

הלאה! אמנם פתעי-הפתעות קרונו בדרך המתוקה כים-תיכוניתה הכחולת, מאלכסנדרית של מצרים עד ברינדיוזי האימלקית, אלא שעד היום כבר הספיקו הרשמים האזיים להטשטש ואחרים, יותר עמוקים ורעננים בחדשותם, נתקעו בלבי הארץ-ישראלית.

„ועכשווי, לך-לך“

בירושלם

כישאין בורשים מן הצנור

תכנית הלמודים בבה"ס העברים

- יום א' : מקהלה, זמרה, התעמלות.
- יום ב' : טיול—אהח"צ : חפש.
- יום ג' : נגינה, עבודת גן במסדרון, כדור רגל על החול.
- יום ד' : ספורים, הצטלמות, פגישת אורחים.
- יום ה' : הכנה לנשף, ציור, נגרות.
- יום ו' : מבוא התלמוד לילדות, תפירה לילדים, רקוד פלסטי, בכל המחלקות.
- שבת : משחק הארנבת והצידים.
- שעורי ערב : אספות נגד "דאר היום".

מחידות "הארץ" לילדים

- א.
- ראשי — כמספר הדברים שמנו בגולם.
 - קרבי — כיוכל שנות עולם.
 - סופי — כמספר הפסוק של "ישקנו".
- ובין חותמי "גלוידרעת" ב"הארץ" תמצאני, מי ומה אני ?
- ב.
- באיכת הועד כא' הייתי, בתור רב מטעם בב' שמשתי, מנהל ומפקח בג' נקראתי, על מרכז ד... נשענתי, קבוצה איי מפלגתית יסדתי, רחמי הקהל עוררתי, ש... נשארתי, ולסוף בתא האורחים באספת הנכבדים ישבתי, מי אני ?
- הפתרון בגליון הבא.

במכון "פסטור" — מהרו"ח שפרסמה ההנהלה נראה כי כל הנשוכים שבקרו את המכון, נרפאו לגמרי. הנשוכים עצמם יודעים לספר "פלא פלאים" על עבודתו של הדר' מנהל המכון :

מי שנשכו כלב שוטה, למשל, מצווה ע"י המנהל להביא אליו את הכלב, כדי לשום עליו משמר. במשך שלש עשר יום, אב במשך הזמן הזה ישאר הכלב בחיים, סימן הוא שלא הכלב הוא השוטה כ"א ה"פצינט". עשה הכלב מעשה שטות ומת—אז הנשוך בסכנה ומורזים אותו להתרפא. ובא לו הנשוך מדי יום ביומו אל המכון, לשאל על שלום הכלב כדי להתפטר מהזריקות ומתשלום הפונטים.

והנה זה פלא: דוקא ביום השלשה עשר מתיים כל הכלבים החשודים, ותיכף משתטים ה"פצינטים", מוצאים מכיסם את פרוטתם האחרונה ומתחילים את סדרת הרפוי. הרפוי מצליח ב"ה תמיד לשמחת הרופאים ובעלי המכון.

"יבוש הביצות" — חברת "הסולל" קבלה קונצסיה מהממשלה ליבוש את הביצות הרבות הנמצאות בסביבות ועד הצירים, הועד הלאומי, ועד החנוך ועוד ועוד, העבודה נעשית במרץ רב ומעסיקה כחמשים פועלים עברים מבני הארץ המוכחים לדבר, בלי תקציבים ובלוי דפיציטים, ומקוים פי בקרוב יעלה בידם לטהר את האויר בעירנו.

לאות הצטינות — מר פ. קורנפלד קבל מאת הממשלה לאות הצטינות על עבודתו בועד המכון לאספת הרבנות הראשית בא"י—"שטריימיל" ואיצטלימשי הדשה. הרב פישמן זכה בעד עבודתו הרבה לסדור הרבנות הראשית בא"י, למשרת "קאוואס ראשי", נוסף לתלכשת הרשמית הידועה של קוואס, התיירו לו להכש צילנדר בימי הגינות.

מנהלנו: — מנהלנו הנכבד המפקח הא"י (נפוליון החמישי) מר אשר ספיר שהצטין במלחמתו בועידה הלונדונית הגיע הנה באוירון. על גדולותיו ופרשת דרכיו אפשר לקרא ב"ש" של ש. בן-ציון או "בברלינר טגבלט" ותמונתו נמצאת ב"זשואישי קרוניקל". הוא עצמו מבקר בביה"ס לנדרו—בשעת הרקודים בלילה.

תלו: — בכל השכונות בעירנו תלו לוחות מודעות של ההברה להוצאות ולהתפרסמות "הזולל".

הפילה: — בדרך ממאה שערים הפילה אשה צעירה— סל ביצים.

בסניף המורים: — באספת הסניף הוחלט כמעט פה אחד (רק מר יעקובי היה נגד) להטיל על המורים לבלי להגדיל את משפחותיהם עד שיבא שנוי בתקציב המקומי. על הרוקים נאסר החתון עד שישוב הדר' מוסינון ובשורה טובה בפיו. הגננות הביעו התמרמרות נגד ההחלטה האחרונה ואומרות לעד "גלוי דעת" נמרץ כשתלמדנה לכתב קצת.

ב"מכבי": — ה"מכבי" מסדר בשושן-פורים אחרי הצות את משחק הארנבת והצידים, החברים ימלאו תפקיד הצידים והחברות—תפקיד הארנבת. המשחק יהיה כיער "שנלר" תחת הסותו של אביעזר ילין. הקהל אינו מתבקש לבוא.

ביצים מנבאות: בשבוע הזה הגיעו ממרוקו תריסר ביצים המנבאות עתידות, בין הנבואות היותר חשובות יש לציון כי בחדש ניסן שנת תרפ"א תלדנה הנשים רק תוכיים. המתחילות תהיינה הנשים שבבית ישראל בירושלים. (עיון דאר-היום גליון...)

מסכת תענית

שרגא: בשכר מצוה קלה שעשתה ולתא בכרי להשרות שלום בעולם, וכתה ושמה נשאר קיים לדורות, ומאי עבדא? אמר רב שרגא: שמשכה ידיה מן הרבנות.

תנא: שלחה להם ילתא לספריא: קבעוני לדורות! חיבו לה: אלא למי אנו עמלים? שלחה להם לחכימיא. שלחו לה: חוששנו משום שמה יאמרו הבריות. שלחה להם לסביא, שלחו לה: נאמנו בעל הגמול לשלם, ויבוא הנס מכל מקום. הוה כדבר שיוצא מלפני השליט, ואסתיוע מילתא, והכריו תעניתא בי"ג באדר ראשון, וקא קרו ליה תענית ילתא.

אמרו: אותו היום, יום שני בשבת היה, והיה להם לישראל כיום שנחרב בו טור מלכא, שבחך גיסא הספרא ותעניתא, ובהאי גיסא הלולא נתנגא, ולא ידעו הנני בהנני איכא דאמרי: אך הני בהני לא ידעו. מאי קאמר? אמר ה"ר ירושלמא חכימאה: הכי קאמר: הללו לא ידעו על מה הם סופדים ומתענים, והללו לא ידעו על מה הם ששים ושמהים, לא ידעו על מה הם שמחים—קא סלקא דעתך? והא הרב קוק קאמר: זוהי שעתתא דגאולה! והוא ההוא צורבא מרכנן ר' יוסף הלוי מיפו דקא קאים וקבריד זמן?! קשיא. ואי בעית אימא: אין מביאין ראייה מן הדרשנים!

וההוא ירושלמא חכימאה מאי קסבר? פליגי בה תרי אמוראי. חד אמר: משרדא דרבנותא משום ועדא דעיקרא, וחד אמר: משום דבר אחר. משום ועדא דעירא מאי היא? אמר רב שרגא: שלא יהו רבניא זקיקי לשירמניא ומזכריא.

לשרמניא ומזכריא קא סלקא דעתך? אלא אימא: שלא יהו רבניא זקיקי לוועריא, וועריא לנשיאיא, ונשיאיא למזכריא שירמניא, רב שרגא דמן טיהרא אמר: שלא יהו רבניא מפרנסיא דועריא ומזכריא ושמשיא, ואינן יהוון שריין בתלמא וכערכא.

אמרו: אותו היום שמרדו אופי המצות, ועמדו מלהכניס לקפה אלה ומתאים דינרי זהבי נודעוה ירושלם ת"ק פרסה על ת"ק פרסה, ונגזרה גזרה על הרבנים להיות ממלאים מקום האופים.

לייט עלה רב חסדאי: אטו רבנים אופים נינהו, למאפי דקיקיא להנהו חציפין?! צווח רב יקטן דמן מזכריא: אין הכי נמי! אף מזכריא, ספריא, לבלריא, שמשיא, ובטלניא, דועדא דעירא משמשי בקדש נינהו!

בי"ג באדר מתעניו תענית צבור, בי"ד ומ"ו בו ששים ושמהים ושותים. נתעברה השנה נתעברה לו.

גמרא איבעיא להו: נתעברה למי? מי אמרינו נתעברה לשותה, דאי בעי אכיל ושתי גם בראשון, או דילמא למתענה, דאי בעי כתעני גם בראשון?

תפשוט לה ממתניתין. רתנן: בי"ד ומ"ו בו ששים ושמהים ושותים. נתעברה השנה נתעברה לו. אי אמרת בשלמא נתעברה לשתיה, היינו ולתני לה כסימא, אלא אי אמרת נתעברה למתענה, לכרוך וליתני לה ברישא: בג"ג באדר מתעניו תענית צבור. נתעברה השנה נתעברה לו.

הכי נמי מסתברא. דאי אמרת ארישא, אסתר באדר ראשון מאי מיבעית לה? ותסברא, ששים ושמהים ושותים באדר ראשון מאי מיבעי לה? לא, אם אמרת אסיפא: ששים ושמהים ושותים באדר ראשון משום אדר שני. אלא אי אמרת ארישא, מתעניו באדר ראשון משום מאי?

מאי אמרת אסיפא. והא הוה עובדה במתא מחסויא, וגורו תענית צבור באדר ראשון? תהוא לאו תענית אסתר הוא, ומאי הוה? איכא דאמרי תענית שרפת התורה הוא, ואיכא דאמרי תענית כבוד התורה הוא, ואיכא דאמרי משום נאמן בעל הגמול.

שרפת התורה מאי היא? אמר רב שרגא: בקשו לעשות דייניא שופטיא, ושמשיא שוטריא. כבוד התורה מה הוא? אמר רב שרגא: בקשו לעשות דייניא שופטיא. היינו הך?! אמר רב שרגא: אין הכי נמי, אלא איכא דקרו לה שרפת התורה, ואיכא דקרו לה כבוד התורה.

והולניא היכי קא קרו לה? לא קא קרו לה ולא מידי, אלא אמרי: רהמנא לישובין מדייניא שופטיא, ומשמשיא שוטריא.

אמר כו: משום נאמן בעל הגמול, מאי היא? אמר רב שרגא: מרובה מדה טובה ממדת פורענות, ומדת ענוה והשראת שלום בעולמנו עולה על גבה שאפילו מצוה קלה של אשה אינה נקפחת בה, ומאי רבותא? אימא הכי: שאפילו מצוה קלה של אשה אינה נקפחת בה גם בהאי עלמא, ומאי האי? אמר רב

ד ש"י

צבדו התיבס אינס נוזיס, אלס סס אמריס שאין זו עדין שרפת החורס, ונאי רבותה, וסלס כל סאזות אינן נקפזות. ילתה ללו ססא ילתה דביחסו דרב נחמן אלס אלת-חול אלת. ויט גורסיס ינחא. מן הרבנות הירושלמית, קבעוני לדורות, עשו לי זכרון לדורות. לחבימיא, סזקניס סידועיס תענית ילתא, ולאיכא דגרכי ינחא. אותו היום, יום התענית בי"ג באלר ראשון, בהך גיסא, בין המתענים, בהאי גיסא, בין הששים ושמהים. אף הני בהני, מפרש ואולי, זמן, שסחיטו. מאי קסבר, למס בלמת אינן כלן שמחה? זקיקי, כפופים ומסורים. לנשיאיא, נשואי סועד. מזכריא ושמשיא, של סועד. שלא יהו רבניא מפרנסיא וסו, שלא יהו סרבניס מפרנסיס אלת סועדיס ולת סמוכריס ולת סשמשיס שלסס, וסס צעמסס יהו סנזויס צפחד וצרעס. מלהבניס לקשה וסו, מעשה לפני סנחיס. לייט,

ד ש"י

ישותים צנמרא מפרש מאי דוקא ושותים. נתעברה צנמרא מפרש גירסא אחרתא נחעברס סלסס. לו, צדפיס תל-לביז גורסיס, "לסס". לשרתה, בי"ד ומ"ו. למתענה בי"ג לברוך לכלול. ותסברא, אלס מס אלת חסן לומר, אסופא? משום מאי, לאכול ולשתות ולשמוח מותר גם צטעס כל דסו, אלס לסתענוס לריכיס טעס. מתא מחסיא, לומר: בחי-מחסה. (עיר מוקפת חומה עם שערים בחוץ העיר ופשפשים בחוץ הערים). איכא דאמרי, רי יוחס הקטן ורי חייל זניט בלע"ז. ואיכא דאמרי, רי כסגל קוקיא ורי כסגל סיסמנא. בקשו לעשות דייניא וכו', לכו לעשות אלת דייני ושרלל לסופטיס, ולת שמשי בי"ד לסועדיס, כמו צ"ערכאות". היינו הך, ולתס קריליס כלן שרפס, וכלן כבוד? רב שרגא, סס חכס ירושלמי. וחולניא, סס-דבר חדס, סן קלויזאריס בלע"ז.

ידיעות מסחר

בתוך השכת המושבר העולמי מתחילים סוף-סוף להתראות והרוריאורה.

קודם כל צריך לציין מתוך שמחה, שהבנק שלנו החליט סוף סוף לשלם דיבידנדה לבעלי המניות אחרי הפסקה של שבע שנים. עוד לא ידוע באיזה גדל תהיה הדיבידנדה (מפני שעוד לא באו לידי הסכם עם המנהלים בדבר הגרטיפיקציה שלהם) אבל יש לקוות שעשרות אלפי הלירות שיחלקו בין בעלי המניות יחזקו הרבה את מחזור הכספים בשוק.

הרבה תנועה והיים הוכנס בימים האחרונים ג"כ במקצוע הבניה הודות להחלטת מחיר העצים ע"י כריתת היערות של אגודת "היעור" ויערות בן-שמן. את ה"בורו" תל-אביב קשה עתה להכיר מרוב הבתים החדשים, שנספסו שם בזמן האחרון. כשראש "הבורו" יוצא היום על סוסו לסייר את השכונה הוא מכרח לבטל על זה שלש שעות שלמות. בהיערות של בן-שמן עובדים עתה שבעה בת-הרשת לנסירת עצים. אפשר לשער, שאם ע"י פרופורציה זו יוזלו גם שאר צרכי הבנין תגש סוף-סוף לבנין גם אגודת-המייסב... רצוני לאמר אגודת "הבונה"...

ע"י הבתים הצצים בכל מקום ככמהין ומטריות מתחילה להיות נכרת מהעד השני ירידה גדולה במחיר הירורות, ואם הסתדרות בעלי הבתים לא העמוד בפרץ בעוד מועד, יש חשש שמחיר חדר בתל-אביב ירד עד ארבע ואולי עד שלש וחצי לירות בחדש.

ירידת מחיר הירורות גררה אחריה תנועה מרובה במקצוע הגטיון... בתל-אביב היו בין בעלי הבתים הפנויים שנודרין ונשאו נשים מן הבא ביד רק בתור אמצעי להוציא ע"י זה את שכניהם מן הירורות. עכשיו שהוזלו הירורות עומדים בעלי הבתים הללו על טעותם, והגרזשים מתרכיבם...

עתוני הו"ל מכליטים את תנועת-החיים במקצוע הספנות, והשויט ומתוך גאון לאומי מציינים אנו את דברי "הטימס" "הארץ" ויתר אדירי העתונות, המיחסים לנו את הסכה של תנועת חיים זו. במאמר ראשי אחד ב"הטימס" נאמר בפירושו, שרק הודות להמשלחות שעסקני א"י התחילו שולחים לאמריקה (במחלקה הראשונה, כמובן...) עלו המניות של הרבה חברות אניות.

השתתפותו של תיש-הגמנסיה במשלחות הללו גרמה לעליית המחירים במקצוע המנפקטורה והגלנטריה, ביחוד בנוגע לעניבות. תיש זה—כלי זינו עליו: פה ממלל, זקן מקסים ועניבה יפה. בדקו ומצאו, שאין נואם זה זו מהמקום בלי תרפ"ט עניבות במזודה.

שער החילופין עלה מאד בחדשים האחרונים. בוער הצירים ובווער הסיוע כמעט שאי-אפשר עכשיו לסדר שיק על לונדון, ומכל שכן על ניריורק... סרסורי הבורסה נבונים, בהכרסה של ועד הסיוע הגיע הדבר גם למכתל-לחי.

לעמט זה נעים לציין עליה גדולה בהמניות של החברות הקומנדיטיות שלנו, ביחוד רבו הקופצים על המניות של חברת "המוציא לחם מן הארץ". חברה זו, המוציאה לאור את העתון היותר "הגון" שבעולם, עומדת להתעשר בימים האחרונים ע"י צעד מסחרי "הגון", שנעשה מקורביה ומנהליה, הם פרסמו "גלוי דעת" נגד העתון המתחרה והדברים עשו פרי: כל המודעות, של הוערים ושל הוערים הגדולים, עברו לעתונם.

בנקאי

מאי דבר אחר? אמר רב שרגא: עניותא. עניותא קא סלקא דעתך, וכי בכרי טרהו טרהיא, אספי אספיה, וברכי ברכיא? אלא אימא: עניותא דגברא. משל למה הדבר דומה?—לאדם שנתנו לבניו שנים שלשה בלי מילת, ואמרו לו לבחור לו מהם עשרה!

ואיכא דאמרי: עניותא עניותא ממש. משל למה הדבר דומה?—למלכא עניא שנודמן לפונדק. שמה הפונדקי ואמר: עכשיו יסב המלך על שלחני, ויאכלו גם כל בני ביתי משירי סעודתו. הסבו לסעודה וראו שנתענו שניהם.

ומאי ששים ושמהים? אמר הרא"ה ירושלמא חכימאה: לאו שיתים שותים ממש, אלא מדברים. ואין שתיה אלא דבור, וכן הוא אומר: הוי כל צמא-לכו למים, ואשר אין לו כסף, ואין דבור אלא מים, וכן הוא אומר בקבלה: לשתות בצמא את-דבריהם.

אמר רב שרגא: מתניתין נמי דיקא. דתנו: ששים ושמהים ושותים, ואילו אוכלים לא קאמר...

הדרן עלך מסכת תענית,
הדרן עלך מסכת תענית,
הדרן עלך מסכת תענית.

—oooOooo—

ד ש"י

רב הסדאי, על שם מקומו. רב יקמן, כשמו כן הוא. מורדי "הכזם" ומחשך כחל "המזרחי" להנחתו. בלי מילת, כלו משו יקרים. ומאי ששים ושמהים, שזין שאין כלן סעודה מספקת. מדברים, נואמים. ואשר אין לו כסף, ואין דבר יותר זול שעולה בלי כסף כדבור ונאומים. בקבלה, עשיק"ש בלע"ז סכסוג בצנחסינמי דיקא, שאין כלן אכילת של סעודה כי אס שקיס של דבור.

יתגדל ויתחדש שמייה ההביתא בהמרא חורא. וסומקא ברעות יתכון בני קוקיא וחרדיא והולגיניא למישתיה בחיכוך ובחדווחכו לשכרי בחדוה רבא בכל ישראל. בעגלה ובזמן קריב יהא סעודתא רבא ואיכרד עלה אלהא דבשמיא לעלם ועלעמי עלמיא. יתברך בכל אומיא, יושע ספרדיא וגם אשכנזיא וכל עממיא בתרנגולתא דאגמא, כבשרא. ונוגיא כשילא וטונגיא, לנא ולכל חברותא אמן. על ישראל ועל רבנן אנו מצלינו: יהא לכוון לשנא בחרדלא וכפיר עזיא עם קטרת, בוסמיא אמן. יהא שלמה רבא עליה נפנה ויינכוו ותאניה ואונייהמן ושטרודליא עלינו ועל כל ישראל אמן. עושה שלום במרומיו יביא לחורבה וי"ש וכליזמרא, אמרין בני שתא תרין לוימא עם דגיא דכנרתא ושלא לנו משיחא מהר זיתיא בעגלא ובזמן קריב ואמרו אמן.

"לא שהאן ולא קוק".

הרב קוק אומר: לא טהאן! (לא תעשה!)

הדר' טהאן אומר: לא קוק... (לא תביט...)

הרב זוננפלד אומר: לא "טהאן" ולא "קוק"...

השקפה מדינית

בחינות מורשונות

וחגיפות וזרות

י' יע-בי

חיות ומאחוריו עומדים כעת מאתים וחמשים וארבעה מורשים, גוש אחד מוצק אשר כל הרוחות שבעולם לא יועזוהו.

חזו' מזה גם הספרדים הצעירים שהחלק חיותר גדול שבחם מורים, וגם במורשי הפועלים—וביחוד באותם של הפועה"צ—הסתדרות זו המרכבת בעיקרה מ"מלמדים".

מספר לא קטן של מורים אפשר למצוא גם באחדות-העבודה, אלה הם הקצונים שבמפלגת המורים.

גם הלכו הדל של המורחי הכושל לא יצא נקי ממכת מדינה זו, לכאורה הרי עומדים הם, גם המורים של המורחי, תחת שלטון ועד מפקח מיוחד. אכן, דא עקא שהם בעצמם אינם מורים בזה. המורחי אומר שהם שלו, ובוחרים גם למורשיו, והם צועקים ככרוכיה שהם שלחם, בבחינת "המר גמל!" ביום שידובר במ צריכים איפא לוקה גם אותם על חשבון הגוש של המורים.

על פי זה יכולים להשוב כי אולי חמש מאות, ואולי גם יותר, מאלף המורשים שיש לנו בסך הכל, יהיו מורים. אפשר להשוב על פי זה כי כל ארץ-ישראל בלה אינה אלא "ישיבה גדולה", וכל יושביה "מלמדים". איד שחוא, זה יכל לשמש מטה טוב למי שצריך לו להשען עליו לעת זקנה וחלשה, ולהחזקת ה"תיק" בזרה וגם—מטה-הנבלים שאין כמותו למחוז בו את ראש זקרקר של מי שהוא בעת הצרך.

עד כמה שהגוש הזה יהיה הכח היותר פעיל בכל אפני מורשוננו, יכולים לקבל מושג לכשמביאים בחשבון את אי פעולתם ואת אי-אפשרות התחברותם של הכחות האחרים שיקחו להם נקומות בספסלי המורשון. החרדים המשמרים בטח לא יבואו כלל בעטון של הנשים שתחינה בין מורשות המורים והפועלים, הרי כבר יצאו 60. המפסו"ם כנגדם יהיו שם כעריער בערכה. לכל היותר יעלה בידם לעורר מפעם לפעם סקנדלים, ולהשתתף בחשלת הכסאות כשיגיע הדבר ליד כך כמנהג פרלמנטים חשובים. מפלגת הפועה"צ תלך ותתמוזמז מאליה על ידי הרקב האינטליגנטי הממלא את כל הללה, ועל ידי עסקניה ההולכים ונעשים יותר ויותר פקידים נבוחים בממשלה, שלשים הפקידים בטח ימכרו את קולותיהם למורים (ואף גם את התימותיהם על גלויידעת מפוצצים—המערכת). בכדי שהמורים יעמדו להם בעת שידובר במ, שיריבו את ריבם, וישיגו להם פצויים שמנים במקרים רגילים של פטורים.

המסכן המורחי יצא מהבחירות האחרונות וידיו כל כך על ראשו הודות לירמולקה ולזקנו המגדל של ר' בנימין. השמאל חשדו בנטיה ל"רכנות נגהנית". הימין וגם המרכז חשדהו בדבר עוד יותר נורא: שכל חפת הרבנים והכליזומה, וכל השושבינות הרעשניות מצדה, לא היו-אלא המר מסגל לתעמולה מזוהית. בין כך וכך פרשו ממנו שני הצדדים יחד, והגיע הדבר ליד כך שגם התימנים עזבוהו.

האזרה ז"ל גוע ויאסה אל עמיו זה מומן, וכמעט שלא יצא עוד אל הבחירות כלל. בלתי-המפלגתים השתדלו אמנם בדבר, ואף על פי שפנו כדקק גם אל האור פליים, והיו נכונים מצדם גם להרכות בזה בהוצאה, לא הועילו כלום. בחלקם נפל אפס. על ידי בחירות אלו נוכחו סוף סוף לדעת, פעם אחת בעד תמיד, כי בלי מפלגת איראפטר לחיות כאן כלל וכלל... וזיר ההשכלה יוכיה!

נשאר עוד שני גושים השוכים. אחדות-העבודה עם 200 ציריה, והאכרים ובניהם. אבל נגד גוש המורים לא יוכלו לעשות כלום. לזה כבר הקדימו המקרימים רפואה אחרת. קיר ברזל הקימו בין אחדות-העבודה ובין האכרים ובניהם. בני בנימין הנכורים הוגרים אמנם לקרקר את הקיר הזה, להכביעוהו, ולהושיט את ידיהם לאחיהם הפועלים הנמצאים בחשכה מעבר ל"חצויה". אבל ימים רבים עוד יעברו עייהם עד שבידם יעלה להפיל את הקיר הזה, שבה בשעה ישאם כיקיורים בו מזה נמצאים אחרים הטחים עליו טיה על גבי טיה מעבר מזה.

עברו ימי הבחירות המורשונות ניכל נוכל להגיש לפני קוראינו את תוצאות הבחירות האלו:

מפלגת המורים	254
אחדות-העבודה	200
הפועה"צ	51
מפסו"ם	22
ספרדים צעירים	140
ספרדים	80
פקידים	30
מורחי (הוקו והצעיר יחד)	32
חרדים מתקדמים	1
חרדים משמרים	60
אזרחים	0
בלתי מפלגתים	0
אכרים	60
בני בנימין (ממצטרפים אל האכרים).	70

ס"ה 1000

יש הושבים כי מספר הנבחרים גדול קצת ואינו מתאים כלל למספר התושבים בארץ. המתנגדים הללו מתאמצים גם להביא ראיות-מדיניות אחרות, שהן אמנם יותר גדולות מארץ ישראל, ובכל זאת מספר חברי הפרלמנט אינו מגיע בהן למספר שכזה. ואולם שוכחים הם, כפי הנראה, כי אנחנו צריכים בעיקר להתכונן לקראת הגירה הגדולה וגם את הפרלמנט שלנו אנו מ"כ רחיים לכוון מראש על פי "האפשרויות הגדולות" שתפתח לפנינו הגירה זו.

עוד אחת, המתנגדים הללו המחזיקים בשלחם כי לנו די לפרישה גם במורשון של חמשים חבר לכל היותר, שוכחים כי גם מדרגת ה"תיקים" בזורה שלנו, וגם החליפות והתמורות החלות בה, כבכל זורה, מפעם לפעם, אינן דומות כלל וכלל לאלו של אחרים.

וזרת-הפנים למשל אינה תופסת אצלנו מקום כל כך חשוב, כמעט שאינה במציאות כלל. אין אנהנו שמים כל כך לב לפנים. מי שרוצה להציין אל הפנים, וקליהמר לפני ולפנים — ידו על התחתונה, וקנאים פוגעים בו.

וזרת עבודת-הצבור תופסת אמנם מקום קצת רחב ביותר. התכונה וההוצאה רבה מאד. אבל חסר גם בה אותו ה"פנים" החסר בכלל, בשורת התיקים שלה.

התיק היותר חשוב שלנו הוא תיק זורת ההשכלה, או כמו שהוא נקרא אצלנו ועד הנה נוד, יש אפילו אומרים שגם בזורה זו היה צריך להיות קצת יותר "פנים" כמה שיש. יש גם כאלה הבאים באותה הטענה האמורה לעיל ביחס למורשון כולו, לאמר: ביהם למספרנו הכללי תופסת זורה זו מקום רחב יותר מדי בתקציבנו. יוכל היות, אבל סוף סוף הנה זו היא הזורה היותר גדולה והיותר פעילה שלנו. היא גם היותר שליטה, הכל תלוי ומסור בידה, ולא עוד אלא שהיא משפיעה גם על הזורה כלה, ועל ידה באות חליפות השוכות גם בדפרטמנטים אחרים.

ולא יפלא איפא אם המיניסטר אוסישקין שהחוק תהיה בזורת הפנים ובזורת העבודה הצבוריות ולא הצליח—שם כעת את פניו לזורה אחרת, וקבל את תיק ההנוד, אפשר שכזה יצליח. מעמדו בתוך הזורה יהיה על כל פנים על ידי כך יותר איתן.

השדר הגדול

אמריקה

יצי

המאה "השקד"

עד שפרות פרעה חרות תחלכנה
 תוכלו להשתמש בחמאת "השקד"

שמריי

מכשירים שונים מלאכת יד עבודת ירושלים.
 הכשר מאגרת "בנין הארץ" גם על סחורות המובאות מחו"ל.

האחים זילברשטיין

אנו מסתפקים בריוח של מאה למאה,

!!! באו ותוכחו !!!

יהואל צבי צימרנמקן

כל מני עצי זית

ירושלים

לפיישעה אייאפטר הדבר ישני אלה יתאחדו יקר, וכשם
 שמכניסים בושבון את הכחות המאוהדים של הצד האחר, כך
 ועוד יותר מכניסים בחשבון של מלחמה מורשונית את הפרוד
 השורר ואת הפרוד שמכניסים אצל הצד השני. את זאת יודע
 גושיהמורים היטב.

קוראינו בודאי קראו את התלגרם שקבלנו מלונדון ע"ד מנוי
 הד' אידר לב"כ הציוניות, ו"א לראש ועדיהצירים, בא"י.
 ואולם לא זה העיקר, ממקורות בטוחים נודע לנו כי עפ"י פקודת
 מר ברנרדיס הרואג להבראת הארץ, יפתח הר' אידר שהוא,
 כידוע, פסיומאטר, בית חולי הרוח בירושלים ויקבע אה
 ראשית עבודתו ב"מלון יו" ובועה"ה.

מר אוסישקין נמנה בלונדון לראש מחלקת בועה"צ,
 ויקבל עליו כנראה את משרת "ראש הישיבה". הנה כי כן
 רואים קוראינו כי גלויידעת שלנו עשו ב"ה את פעולתם והנצחון
 על ידנו.

השדר הגדול ב.

ארצה

הזר

ידיעות ספרותיות

— הגאוגרף הנודע דר' ח. בוגרצוב הוציא חברת בשם „מסתרי קושטא“, החברת מחזיקה שני פרקים, המתארים באפן פלסטי את החיים בסמטאות קושטא, בקרת מפורטת על החברת החשיכה הזאת, המוסיפה כבוד לעולם ההנדך שלנו, נביא, אי"ה בגליון הכא של ה„הרבן“. לע"ע נפתק בהערה כללית, שהתמונות, שהמחבר הנכבד מתאר הן בהירות ומרהיבות-עין, ונעשו ע"י אמן, היודע להחזיק מכהול ביד, כראש החברת נמצאת הקדמה ממר אשר ספיר.

—

— חברתנו „הארץ“ התחילה לצאת בנקוד מיום שהקוראים הגדולים עזבו אותה ונשארו לה רק הקטנים, תלמידי הגן, ממעם זה הומינז ג"כ עורך קטן מיוחד.

— ועד התנוך החליט להוציא במהדורא חדשה את הספר „הזרע למינהו“ של הפדגוג הנודע מר זוטא, כדי להגדיל את המכירה והחלט לבקש הכשר ממושרד הרבנות להוציא את הספר הנפלא הזה בהוצאה אהת עם הספר המפורסם „חופת-התנים“.

ס מ י ט י ש

ספרות שונות — כולל מאד

תעשית איי ומחין לארץ

דחוב יפו מול סלובון לוי

— הדר' ש. פרלמן, עורך „הארץ“, נגש להוצאת קבין מאמרו שנדפסו „בהארץ“ כמשך השנה האחרונה, שם הקובץ יהיה: „אכמית, אצרהה ו“

כדור הקלם

בין העתיקות שנגלו בחפירות טבריה ע"י הפרופסור נחום כלושיץ נמצאו הכתב והציור הזה, והננו נותנים אותם בצורתם לפני קוראינו:

וידוע אני ומכיר בארץ ישראל מין שרין אחד קטן ששמו קלם.

קטן הוא ועגול, גוץ וקצויה כעוט ומעוט; אדמוני ושרצוני אך לו שתי רגלים וגם שתי ידיים, כי יש אשר גם הוא—אדמוני. עגול הוא השרץ ככדור זה של שלהופית ולפיכך הוא מתגלגל פעם בחוצות יפו ופעם ברחובות ירושלים. מתגלגל הוא בכל בצה ואשפה, ולכן ידבק בו כל טיט וכל רפש, ומרגע לרגע ו"מומון" ל"זמן" יגדל הקלם הכדורי וזויה לשרין נפות ומתוה. וזה לשנתים מתגלגל ומצטנף הכדור בשתיקה ובצנעה, כ"בצלאל" וב"בתי פיינגולד", כמוזון "בית העם" ואצל "הרוסים", מציץ שמימה מבעד לכובעו, מתארם ומזיע את "ירכתונו" הרבים. ומדי שנה בשנה, משנכנס אדר, מתנפח פתאם הקלם, מסיח ומריח, רוגז ורותח, צועק ונובה, מבאיש ומסריח, עד שיפקיע מקרבו מה שלו קוראים פה ושם "ליהודים"... ולא יפלא אפוא אם ה"ליהודים" הוא לקלם...

ישקניא

(המדגדג)

כתבה מצפת

א. שרן

בוועד הסיוע: הנהלת הסיוע בעירנו עשתה תקון מועיל והשוב לטובת העניים. הודות להשתדלותו של ה"מבשו" העלו את התקציב של התמיכה בשביל אלק נפשות בערך עד 140 ל"מ להדש ולעמית זה הורידו את ההוצאות של הפקידים והמשרד עד 90 ל"מ להדש. מר בן-ציון הלר, אחד מהברי הועד, משתדל לאסוף התימות בין העניים על מכתב תודה ל"ד"ר פול על הקמז' הזה.

הידיעה המעציבה ע"א נסיעתו של ה"מבשו" מצפת, עוררה התרגשות עצומה בכל העיר. ה"ה קלינגר וטרוביץ יצאו "בגלגור דעת" נמרין בהתימת כל סוחר העיר נגד ההנהלה בירושלים על העול הנורא הזה. הרבנים החליטו לפנות בבקשה למר א. פפר כיפו שיצא במכתב גלוי ב"הארץ" לטובת הענין. מרת ג'ויה, סוכנת הועד, קראה לאספת נשים והציעה לפניהן להשתתף על קבר ר' שמעון במירון לטובת ר' שמעון מצפת. היא מנבאה עתידות כי בקרוב יהיה "רעש" גדול בצפת והג' מ—שו תפיל תאומים. אגדת "בני ברית" קראה לאספה כללית והחליטה פה אחד עפ"י הצעת הנשיא ד"ר שטרן ומר בורשט לפתח לשכת נשים בצפת. לע"ע יערכו "סעודה ענג" בלשכת ב"ב וגם יכינו לכבודו "סניות" שמנות לתכלית זו. ראש העיריה נדב שני פחים יין אדם מעיןזויתים, ע"מ שישתה את חצים. האגודה האמריקנית היהודית בעירנו החליטה לפנות במכתב ל"הגנרל קונסול" בבירות ולשלח תלג'ם תריה ל"סטיוט דפרטמנט" בושינגטון. מר גלדסטון התנדב לערך את המכתבים באנגלית בלי "ווידשים". לע"ע לא באו המיטת חברי הועד של אגודה זו לכלל הסכמה בדבר ה"קנופף" (הותמת החברה) וכאשר ישתוו ע"א שכר החתימה יביא כאו"א מהחברים את הלך החותם הנמצא בידו כידוע, וקשרום יחד והיו לחותם אחד והניהוהו על הכתב.

אנשי טבריה זו העיר "שלא שלחה אותו" לאספת הרבנים בירושלים הציעו למר מבשו להשאיר לע"ע בצפת כדי שלא יגרם חליפה לירידה רוחנית והומרית של העיר הנדחת הזו.

סלע הישוב: גבית ה"סלע" הצליחה בעירנו עד מאד, כל מקבלי התמיכה תרמו את תרומתם. לאהר שועד הסיוע נחם מתמיכתם הגדולה, בעדם וגם בעד קרוביהם, בלא שאלת פיהם.

בעיריה: ראש העיריה שלנו, מר דוד באהר הגיש את התפטרותו וכל הקהל היהודי בעירנו שרוי בצער גדול, כל התקונים הנחוצים הוכנו לעירנו בזמנו, וביהוד כמה שנוגע "לפנישות" באנגלית ובערבית "נחוו" חבל שלא הספיק לגמר את שכלול-תעלת-השופכין שריהו מורגש מאד בצפת...

כדפוס "הגליל": רבה מאד העבודה להרפסת מכתבים הזורים בדבר ה"תעשייה" בצפת. יסוד "ישיבות ותלמודי תורה", "בתי-השיל" בנין "שכונת החדשות" בצפת וסככותיה, וכו' וכו'. ה' פודהרצר החליט להגדיל את "ישיבתו" כמירון — על הניה, ולהזמין תריסר הותמות חדשים.

כחוג הצעירים: נפתחו שעוריי-ערב ללמוד רקורים פלסטיים ובלטים; מנהל השעורים מר אשר בן-ישראל.

תשובות המערכת

לק.ל.ס.: מצאנו ביצירותיו הבדחניות ניצוץ של כשרות אבל עדיין אין זה מספיק בשביל ה"הדרבן", מיעצים לו לפנות לע"ע אל "הארץ", ושתדל לחמציא לנו חמר כמו "כרוך הקלס".

לרי בנימין: דו פרצופיות למה? או כתב לנו תמיד כר' בנימין או כיהושע דרלר מוזכיר המזרחי ונדע בכרוך עם מי יש לנו עסק.

לא, ו שורמן: השקרנו ממש מקריאת פואמך "משנה שבר" שנשאר לך בודאי מימי "חבמה", אנו דורשים מסופרנו מעט יותר טעם ומעט יותר נקיין.

לח. ל. זוטא: טוב יעשה אם ישלח למערכת אלפסמפלר אהר פוספרו "חורץ למינחור" לבקרת.

שונות

ברורות: הכורה של שודדים ציונים עשתה שמות ב"הארץ", שדדה חכסו והטילו מסים על הכפרים. "היום" גלוי הכורגלים את עקבותיהם ותפשו את "המרדך" שלהם. כל הכופרים והמתרגמים באו לראות ב"קלס"ם.

יפו: בחוגי הרור הצעיר שלנו מתרעמים מאד על ועד תל"א איבך לרגלי הנובון באור חשמלי, במקומות הקרובים "לחלוקת" אומרים לקרא בקרב לאספת מאהא.

תגליה חדשה: חוקר הטבע מר אהרונ גלה את עקבי "הדכ הצפוני" ביערות הרצל, ובמערכת "הארץ" את משפחת ה"זוחלים והיונקים".

ה"מזרחי": בבית המדרש למורים מיסודו של המזרחי החליטו להכניס את כל התלמידים מכחלקה א' להופה כדי לקיים מה שנאמר: שמונה עשר להופה. המזכיר הראשי מר דרלר פלדמן נתן להם שעורים עפ"י הספר הקלאסי "הופת חתנים".

הקומפוזיטור הידוע ה. קרישכסקי מיפו, חבר אופירה בשם "קולי, קולי, למה עזבתני?", הגבירות בתל-איבך באו לידי התפעלות נמרצה מאופירה זו.

תלגרמים

(מסוכננו בלונדון ק. מ. ב.)

לונדון. 15 מרץ—ה' יאוישקין נמנה מטעם הועד הפועל הציוני לראש"הישיבה הגדולה" בא"י. הוא נוסע אמריקה ושם ישתדל להשיג אלצעים להרחבת "הארץ".

לונדון. — הרר' אידר נמנה לכא כח הציוניות בא"י. עפ"י דרישת מר פרנדייס מאמריקה, יגש הרר' אידר לפתיחת בית-חולי הדורה בא"י. הוא יקבע עבודתו במלון "יוז" ופועה"ה. מלחמה עולמית?

בגליון האחרון של "הארץ" אנו מוצאים ידיעה מועזת שביום 29 ביולי 1914 התחילה הליפתיריות על הגבולים שבין אוסטריו וסרביה.

חברתנו "הארץ" נוהגת אמנם להודרו קצת יותר מדי בידיעותיה, בכל זאת מיעצים אנו לקוראינו להיות מוכנים לכל דבר.

שעה אחרונה

יתר התלגרמים והידיעות לא באו בגליון הזה, מפני כי לא הוכנו עדין בשבילנו בלשכת העתונות כועד-הצירים, עם התימת הגליון הגיע אלינו חמר התולי ומצחק מאד תראוי לפורים ומפני חסר זמן ומקום נסתפק בוח למסר לקוראינו רק את שמו.

- (א) גלויי-דעת" נגד "דאר-היום" בחתימת קלס וחבריו,
 - (ב) "טעות בחשבון" מאת אחשוורוש,
- ומי שאינו יכול להתאפק ויכל לקרא ב"הארץ" מהשכוע האחרון.

רגע אחרון

ברגע האחרון הגיע אלינו ה"ליהודים" החדש, הקטן בערכו ועורכו על השער מצויירים ארבעה פלבים, אחד גדול ושלושת מלקקין, "הקטנים".

עשנו אך זרק סגריות

"החתול השחור"

מפורסמים בטוב מעמם, עשיות מטבק ווירושניה

טהור, המעשן סגריה אחת מתמיד לבקש

סגריות "חתול שחור"

דרושים סוכנים בכל המזרח הקרוב

מי אוקלהורן את דינקין יפו

מהנתיקמה המכנית

של

אנשוי את פרנכים ג'לט ביפו

נסדרה מחדש באופן הכי חדיש והתחילה להוציא

להשיק כל מיני קמח מוכחרים, שאינם נופלים לא בלובן

ולא בדקות העבודה מהקמה של חו"ל הכי מפורסם

מי שרוצה בקמח נקי ומזב ומנופה ישתמש רק בהקמה

של ג'לט

Minoterie a Cylindres

ANTOINE & FRANCOIS GELAT, Jaffa.

שבוע-שבוע מקבלים אנו את החדשות
האחרונות במקצוע התלבשת

בית המסחר

המודרני-הארופי הראשון

למלושי גבירות וילדים

של

מי אמלם ביפו

מודיע בזה לקהל, שקבל שוב מפרז, לונדון וכו'

מבחר גדול של שמלות-חרף, מעילים וזיקמים בשביל

גבירות וילדים מצמר, משי קטיפה ולבד

שמלות לחתונות וחגיגות מקרפ-דה-שין,

קרפ-זיוויט ועוד מיני אריק דק.

שבוע-שבוע מקבלים אנו את החדשות

האחרונות במקצוע התלבשת

אותם המחירים עלבני המלהמה

מודעה

השבת אבודה; באספה הכללית בתל-אביב אברה לי "דעת

הקהל". המימציא יקבל פרס.

בכבוד ב. יפה,

הוצאת "הסולל"

קראו את:

א, דאר-היום

עתון יומי בעברית,

ב, Palestine Weekly

עתון שבועי באנגלית,

ג, בריה-אליום

פעמים בשבוע בערבית.

פרסמו את מודעותיכם בעתונים הנ"ל

הכי נפוצים בארץ

!! קפיצת הדרך !!

פעו במכוניות של פרחי

קפיצת-הדרך במזחח.

ה ע ר ה : הרוצה להגיע הראשון ישב ע"י הנהג!

י. ד. קרלין

— כל מיני ספרים —

גם עבור אלה שאינם יודעים לקרא.

יצחק שריון

§—§ סחורות ממדרגה ראשונה §—§

א ב ל ב י ו ק ר נ ו ר א .

אליהו קארילה

נתקבלו נעלים לבנים מאנגליה

לגברים לגברות ולילדים

— מחירים כזול מאד —

הרוצה לקיים מצות „משלח מנות“

יסור אל הניריה ובית מסחר הספרים של

יוסף לפשיין ב ח י פ ה

ועיניו תחזינה מבהר גדוד של מתנות לפורים

מתאימות בשביל גדולים וקטנים

לקריאה ולעבודה — לזכרון ולשעשוע

לקיים מה שנאמר „לעשות כרצון איש ואיש“.

סנדלריה ארופית

יוסף שפייר ב ח י פ ה

נעלים מן המוכן עפ"י הזמנות

בשביל גברות, גברים וילדים

— עבודה נקייה, יפה וחזקה —

מספיק קבלן להציג הוד מלכותו המלך אחשוורוש

הרוצה חותמות כזול

— — ביוקר ובזול — —

יפנה אלי וימצא בכל מכל כל

מול גן-העיר

אזולאי

ה מ ו ב י ל !

שרות מהירה

(חברה ארץ-ישראלית למשלח סחורות)

דוגמא : תפוחי אדמה שנשלחו על ידינו מיפו

הם פיקו להגיע ירושלים — כלם נרקבים.

ט ו מ א י א נ

צלם ממדרגה ראשונה

המחירים לפי מצב המצטלם.

מ א ו ר ש י מ

המופלג ר'

הבתולה מרת

יחיאל צבי צמרינסקי

„יצירה“

BOULOS SAID

ניריה וספים

שרות מהירה

— מחירים נוחים —

לפורים ולפסח !

לא הרי פורים כהרי פסח שבפורים כתיב חייב אינש לבסומי עד

הלא ידעי ובפסח כתיב למען תזכר, הצד השווה שבהם שצריך

דוקא לדעת ולזכור את ה"יו"ן קדניק, ארק וליקר

של

„ברגל -- אורגניל“

סחורה מצוינה למחירים נאותים

ש. פרידמן ונגניו

יוקבים — חיפה—פתחתקוה

נפתח מחוש בחיפה

בית מרקחת המתנהל ע"י רוקח ממדרגה ראשונה

תחת השם

בית מרקחת ברימי הוש

של

א. ו. ניגר, חיפה

(סמוד למלון „הרצלחה“)

קמחא דפסחא

קמח לבן, טוב, נקי וכשר לפסח אפשר להשיג במחיר נוח

בבית הטחנה של

כשר גם לפורים !!!

יוסף קפלן בחיפה

ד א ר - ה י ו ם

— עתון יומי, מדיני, ספרותי ומסחרי —

בעיניו ערך רק עד כמה שהם מתאימים לכנין הארץ.
"דאר-היום" הוא עז כמות ואינו מתפעל לא מ"גלוויידעת"
של מלחכי-פינכא ולא מ"ג העקרים שמצא בו הרד' לויזנר—
"הכב ממה נשתנה".

"רוצח בעתו הגון—יקרא רק את "דאר-היום".
הרוצח שמודעותיו תביאנה פרי ולא לשם נוי בלבד—
יתו מודעותיו רק ב"דאר-היום" העתון הנפוץ ביותר בין הקהל
הרחב.

"דאר-היום" הוא כלי מבטאו של "הישוב הרקוב", של
אלה שבנו את פינסק ומינסק ואומרים לבנות עור מאות נקודות
כאלה דוקא.

ב"דאר-היום" משתתפים כל "זרירי העט" וכל הידיעות
באות בו בוריוזות ובמהירות הבזק.
"דאר-היום" מגלה סודות מן ההדרה ואינו מכסה גם טפה,
מביט על העולם "מבעד למסוה" ולכל גדולינו ולכל מעשינו יש

בית המרקחת העברי הראשון ב פ ח

ת.י.ד. (נוכד תרס"ב) הלפון

80 א.א. ספקטור 36

על שלשה דברים העולם עומד:

- (א) ושמרתם לנפשותיכם בכל מיני רפואות וספציאליטטים הנמצאים אצלנו.
- (ב) לרוח שמשן טובים על ידי מבחר חשוב של בשם וצרכי טואליט הנמכרים על ידי.
- (ג) אשרי עין ראתה על ידי משקפים מכל המינים שבהמחלקה המיוחדת שלה.

— כ ל צ ר כ י צ ל ו ם —

בית כריכה מזדרנית

חיים רוזנבלד, חיפה

(מומחה ממדרגת ראשונה בא"י)

לכריכת ספרים, מפות, אלבומים וכדומה ולעשות קופסאות

כאופן רגיל ובאופן אמנותי

— עבודה ארופאית מדויקה —

בית מרקחת לבנוני

פ. לוסל בחיפה

עבודה נקיה ושרות מדויקה

תרופות טריות, תשומת לב מרובה להכנת רצפטים

אפילו למחדרים מן המהדרים.

— מחירים נוחים —